

Poštnina v kraljevini SHS v gotovini plačana.

Zvezek za sept. in okt.

DUHOVNI PASTIR

S sodelovanjem več
duhovnikov urejuje

Alojzij Stroj

Sedemintrideseti letnik

Ljubljana 1920

Jugoslovanska knjigarna

Natisnila Jugoslovanska tiskarna

Cena: 30 K na leto

Vsebina:

	Stran
Na apologetičnih potih. Iz govorov dr. Mihaela Opéka v ljubljanski stolni cerkvi sv. Nikolaja:	
5. Kri mučenikov	257
6. Herod in drugovi	262
Pridige za nedelje in praznike:	
Petnajsta nedelja po binkoštih. — Starši, pozor na svoje otroke! (M. Štular)	266
Praznik Marijinega rojstva. — Marija — zgled pri prejemanju sv. obhajila. (Fr. K.)	270
Praznik sv. imena Marijinega. — Zaupanje v Marijo. (Ivan Vindišar)	274
Sedemnajsta nedelja po binkoštih. — Kaj nam donaša vestno izpolnjevanje božjih zapovedi. (P. Dionizij Dušej)	277
Osemnajsta nedelja po binkoštih. — Naši priprošnjiki v nebesih in na zemlji. (Fr. K.)	282
Rožnivenška nedelja. — Sv. rožni venec v zgodovini. (Fr. B.)	286
Dvajseta nedelja po binkoštih. — Sredstva, da postaneš veren. (I. P.)	289
Enoindvajseta nedelja po binkoštih. (Obletnica cerkvenega posvečenja.) — Dvojni tempelj božji. (M. Štular)	291
Dvaindvajseta nedelja po binkoštih. — O izvolitvi poklica. (J. Filipič)	295
Triindvajseta nedelja po binkoštih. — O smrti. (P. Dionizij Dušej)	300
Praznik vseh svetnikov. — Občestvo svetnikov. (P. Hugolin Sattner)	306
Vseh vernih duš dan. — Poročilo iz vic. (J. Langerholz)	311
Homiletična zrna. Iz homilij sv. Krizostoma zbral prof. Fr. Omerza	313
Pogled na slovstvo. — Zbornik svečenkov sv. Pavla. Urejuje Ivan Rejec. (A. S.) — Troje književnih izdaj v založbi Jugoslovanske knjigarne: Simon Gregorčič, Poezije, I. zvezek. Fran Erjavec, Izbrani spisi, I. zvezek, povesti. Cvetko Golar, Bob za mladi zob, pesmi za mladino. (Dr. Al. Merhar.) — Pesmarica — zbirka narodnih in drugih pesmi. — Nova revija	319

DUHOVNI PASTIR

Izhaja vsak mesec

Velja 30 K na leto

9.-10. zv.

V Ljubljani, sept., okt., 1920.

XXXVII. let.

Na apologetičnih potih.

Iz govorov **dr. Mihaela Opeka** v ljubljanski stolni cerkvi sv. Nikolaja.

5.

Kri mučenikov.

Predragi v Gospodu! Lepo govori o današnjem prazniku¹ škof sv. Fulgencij. Včeraj, pravi, smo praznovali časno rojstvo večnega Kralja, danes praznujemo zmagovito trpljenje njegovega vojščaka. Včeraj je naš Kralj oblekel oblačilo mesa in je iz deviškega naročja milostno obiskal svet, danes se je vojščak iz telesnega bivališča zmagoslavno v nebesa preselil... Včeraj je bil Kristus za nas v plenice povit, danes je Štefan po njem z obleko nesmrtnosti naodet. Včeraj so tesne jaslje Dete Kristusa nosile, danes je zmagovalca Štefana nebes neizmernost sprejela...² — Od Sv. Duha navdihnjena je sv. Cerkev tako zelo primerno postavila poleg rojstva Gospodovega smrt sv. Štefana. Zakaj, sv. Štefan je kot prvi mučenik predstavnik vseh sv. mučenikov, in mučeniki sv. katoliške Cerkve so glasni pričevalci resnice, katero nam je oznanil Sin božji, v človeškem mesu na svet rojeni. S sv. Štefanom se začenja v Cerkvi mučeništvo, t. j. tisti slavni, stoletja obsezajoči in do najnovejših časov trajajoči čudež npravnega reda, s katerim Bog na posebno viden način potrjuje človeštvu svojo zveličavno resnico. Krščanskega mučeništva namreč ni mogoče razumeti brez delovanja posebne, nadnaravne moči božje v mučenicih. Zato stvar, za katero so mučeniki trpeli in umirali, ni zmota, marveč resnica. To bom ob kratkem pojasnil.

Pred vsem, predragi v Gospodu, moramo strmeti nad množino teh, ki so prelili svojo kri za Kristusa in njegov nauk. Število sv. mučenikov je po sporočilih zgodovine

¹ Sv. Štefana, 26. dec.

² Serm. 3. de s. Steph. Glej Brev. Roman. na ta praznik.

naravnost ogromno. O samih prvih treh stoletjih govore sv. očetje in pisatelji, kakor Krizostom, Avguštín, Hieronim, Evzebij, v tem zmyslu, da sv. mučnikov sploh ni mogoče prešteti. Na mučenike obračajo one besede, s katerimi je bil Bog Abrahamu obljubil čudovito pomnoženje njegovega rodu, rekoč: Pomnožiti hočem tvoj zarod kakor zvezde na nebu in kakor pesek ob bregu morja. (Gen. 22, 17.) — Kdo prešteje zvezde na nebu, kliče sv. Teodoret, in pesek, posut na morskí obali? Toliko je mučnikov po zemlji... In sv. Gregor nadaljuje: Cel svet, bratje, poglejte: poln je mučnikov. Že skoro nas ni toliko, ki gledamo, kolikor imamo prič resnice... Nemogoče je s številom obseči, pravi zgodovinar Evzebij, koliko jih je bilo mučenih — vsak dan skoraj po vseh mestih in pokrajinah...¹ — Koliko je bilo v prvih treh stoletjih mučnikov samo v Rimu, o tem glasno govore katakombe, t. j. podzemeljska pokopališča prvih kristjanov, v katerih so našli do 3 milijone mučeniških grobov, tako da ima pač le pogansko Romo v mislih sv. Janez, ko govori v Skrivnem razodenju o ženi, pijani od krvi svetnikov in krvi mučnikov Kristusovih. (Skr. raz. 17, 6.) Ker pa ukazi rimskih cesarjev, ki so preganjali kristjane, niso veljali samo za Rim, marveč za celo cesarstvo, je krvavi meč divjal tudi po rimskih pokrajinah in terjal tudi tam brez števila mučeniških žrtev. Učenjaki, ki so se, oprti na prve spomenike krščanstva, v obširnih in temeljnih delih bavili s tem vprašanjem, so naračunali za prva tri stoletja 11 do 13 milijonov mučnikov. — Pregarjanja pa s prvimi stoletji nikakor niso bila zaključena. Sicer je s Konstantinovým milanskim ukazom l. 313. krščanstvo v rimskem cesarstvu zadobilo svobodo. Toda kmalu za tem so začeli besneti proti pravovernim spoznavalcem Kristusove vere kralji Partov v Perziji in Armeniji ter vandalski poglavarji v Afriki. Pa tudi v poznejši dobi komaj naletimo na kako stoletje, v katerem bi v tej ali oni deželi sveta ne vihrala krvava preganjanja kristjanov. Tako, da je število sv. mučnikov v vseh časih krščanstva velikansko, brez primere.²

In v tem nepreglednem številu so spoznavalci vseh vrst: obojega spola, vseh stanov, vsake starosti, najrazličnejših življenjskih prilik — moške in žene iz preprostega rodu in visokega, da, najvišjega plemstva, ugledni državniki, zmagoviti vojskovodje, priznani učenjaki, slavni umetniki, navadni mašniki ter škofje in papeži, od sta-

¹ Prim. Gaume, Rom in seinen drei Gestalten. Regensburg 1870. Manz. IV. Bd. Str. 521 nsl. v opombi.

² David Mark, Der christliche Glaube. Brixen. Weger 1893. Str. 265.

rosti upognjeni starčki in ponosni mladeniči, čvrste matere in nežne device in šibki otroci, posamezniki in cele družine in cele trume... V vseh stoletjih se je izpolnovalo, kar je dejal Laktancij o rimskih kristjanih prvih vekov: Ne samo moške krepke rasti, marveč tudi žene in otroci zmagujejo molče svoje mučitelje... Glej, slabi spol in nemočna otroška starost se pusti na celem telesu mesariti in žgati...¹

Mesariti in žgati. — Da, kristjani, pa ne samo to! Nepopisno je, kakšne strašne grozovitosti so vse morali pretrpeti sv. mučeniki. Treba je namreč vedeti, da so bili v rimskem cesarstvu kristjani brez razlike enaki sužnjem. Ker niso hoteli darovati bogovom, ne cesarja po božje častiti, je bilo dovolj, če so bili le obtoženi — in že so izgubili vse pravice svobodnih državljanov. Zato so trinogi počeli ž njimi, kar so hoteli. Do kosti in drobovja so jih bičali; z železnimi glavniki in kremplji so jih trgali in zevajoče rane s soljo in z jesihom otirali; na natezalnicah so jim ude izpahovali; že ranjene so po ostrih črepinjah valjali; na žarečih železnih ploščah so jih žgali; obešali so jih z glavo navzdol in kurili pod njimi z vlažnim kurivom, da so jih gosti oblaki dima počasi dušili; druge so pribijali na križe z vsemi mogočimi mukami, metali jih v vrelo vodo, olje ali smolo; polivali so jih z raztopljenim svincem; mnogim so oči iztaknili, jezike porvali, jih na kose razsekali; pehali so jih pred zveri, vlačili po cestah s konji in divjimi volmi; z mlinskimi kamni okrog vratu ali s strašnimi kačami v vreče zašite so jih metali v morje... Kakšne strašne muke! Če bi imel sto jezikov in sto ust, pravi Laktancij o samem preganjanju pod Maksimijanom Herkulejem, navajajoč besede iz Eneide — in če bi imel bronast glas, ne bi mogel obseči vseh različnih grozodejstev in naštetih vseh vrst trpljenja.² — A k mukam telesa so se tolikokrat pridružile še bolečine duše. Le pomislimo prizore, kakršni so se odigrali na moriščih med starši in otroki, med možmi in ženami, med sorodniki in prijatelji! — Jokajoče oči svojcev, piše sv. Avguštin, so bile (za sv. spoznavalce) večja muka, nego stiske mučiteljev... Koliko možem so objemale kolena žene (proseč), naj jih ne puste vdov na svetu. Koliko staršev se je trudilo, da bi preprečili smrt svojih otrok...³

A kako so sv. mučeniki prenašali vse muke, vse trpljenje, vse te grozovite smrti? Evzebij pripoveduje v svoji zgodovini, da je bil sam priča njihovega poguma, moči, radosti. — Vedrega duha, pravi, so spoznavali Sina

¹ Mark, o. c. 265—266.

² Prim. Ruinart, Acta Martyrum. Praefatio. n. 57.

³ Mark, l. c.

božjega in smehljaje so poslušali smrtne obsodbe; da, nekateri so prepevali psalme in himne, dokler niso med hvalospevi izdihnili življenja. — In Tertulijan poroča: Tisti, ki sprejemajo krščanstvo, vedo, kaj jih čaka, in se bolj vesele, če so obsojeni, nego če so oproščeni. Nihče se ne sramuje, nihče ne kesa. Če je kdo ovaden, si šteje v čast; če je pred sodbo tiran, se ne upira; če je obtožen, se ne izgovarja; če je zaslišan, vero izpove; če je obsojen, vriska.¹ Z neizrečno krotkostjo in pohlevnostjo, z velikodušno pripravljenostjo na najhujše muke, z neupogljivo stanovitnostjo so hiteli po svojem velikem križevem potu tjagor do Kalvarije smrti — z odpuščanjem v srcu, z molitvijo za sovražnike na ustnih, kakor njihov križani Kralj in kakor prvi vojskovodja njihovih nepreglednih in slavnih trup — Štefan diakon, poln milosti in moči...

Da, predragi, tako pravi Sv. Pismo o prvem mučniku, sv. Štefanu: da je bil poln milosti in moči (Dej. 7, 8), poln Sv. Duha (7, 55). In ali nismo nujno siljeni reči taisto o sv. mučnikih sploh? Ali moremo razložiti orjaško dejstvo krščanskega mučeništva, kakor ga gledamo v luči nepristranske zgodovine, po naravnem potu? s samimi človeškimi močmi? brez posebnega vpliva nadnaravne moči in milosti božje? Ne tajim: Mogoče je, da gre tu intam kak posameznik, ves prešinjjen od kake ideje, za tisto idejo tudi skoz ogenj trpljenja in smrti — kak posameznik, gnan od sile izrednih razmer in okoliščin. Še več je po naravnem potu mogoče. Mogoče je, da ob gotovih posebnih časih in razmerah, ob gotovih burnih dogodkih in idejnih tokih, ob nenavadnih razplamenjenih mäs, ob kaki — dejal bi — duševni epidemiji... mogoče je, da tudi večja množica ljudi kakega kraja, kakega naroda, zdaj za to, zdaj za ono idejo prezirajo trpljenje in smrt, zlasti vočigled velikih časnih smotrov, kakor so: svoboda, odrešenje narodov, veliki materialni dobički, slava sveta itd. — Toda, predragi, vse drugačno zgodovinsko dejstvo je krščansko mučeništvo! Tu so pred nami milijonske množice — vseh stoletij — vseh krajev — vseh narodov. Množice ljudi — najrazličnejših po temperamentih — po starosti — po izobrazbi — po poklicih — po socialnih in sploh življenskih razmerah... Tu gre vedno za eno in isto stvar: ne za kako vročo misel lastne glave, marveč za resničnost razodetih dejstev, oznanjenih po Kristusu apostolom, po apostolih Cerkvi in svetu... Tu ni govora o časnih interesih. Nasprotno! Namesto v slavo hite množice v neznansko zaničevanje hudobnega sveta, namesto v uživanje v nedopovedljivo trpljenje, na-

¹ Mark, I. c.

mesto v svobodo časnega življenja v sužnost najgroznejših telesnih smrti. In kako gredo vsemu nasproti! Tu ni nič groženj, nič klevet, nič upornega duha, nič bolnega razburjenja, nič divjega razplamtjenja, nič fanatičnega ognja... Nobena dolžnost se ne krši, nobena krepost ne žali, nobena zapoved ne tepta... Vse je dostojno, veliko, vzvišeno, veličastno... Ne, prijatelji: Krščansko mučeništvo nima sebi sličnega v zgodovini človeštva! V tem obsegu, v katerem se nam kaže, v teh okoliščinah, ki ga spremljajo, odločno presega moči človeške narave, odločno govori, da je delo nadnaravne milosti, posebne moči in kreposti božje, po besedah Kristusovih: Prejeli boste moč Sv. Duha, kateri bo v vas prišel, in mi boste priče v Jeruzalemu in po vsi Judeji in Samariji in do kraja zemlje. (Dej. ap. 1, 8.) Zato se je tudi dogajalo to, kar je po naravnem potu takisto nerazumljivo, da je namreč bila po besedah Tertulijanovih kri mučencev seme novih kristjanov, da je krščanstvo tem bolj rastlo, čim bolj so je zatirali: *Plures efficitur, quoties metimur a vobis* — kakor pravi isti Tertulijan: Čim bolj nas kosite, tem več nas je...¹ Zato, ker je bila z mučeniki božja moč!... Da, in ta božja moč je tudi delala nad njimi v trpljenju in smrti velikokrat še posebne čudeže — čudeže, vzvišene nad vsak dvom, izpričane tako trdno, kakor le more zgodovinsko dejstvo izpričano biti! —

Dobro, predragi In zdaj vprašam končno: Ali more Bog s posebno močjo in pomočjo podpirati koga zato, da bi njega samega in po njem druge zavedel v zmoto in laž? Ne, to ni mogoče! Čudež božji nikoli ne more biti pečat prevare, marveč je vselej poroštvo resnice. Zato pa je vera Kristusova, za katero so trpeli, lili svojo kri in v grozovitih bolečinah umirali sv. mučenci, pač tudi s krvjo teh mučencev izpričana kot božja resnica, kot prava pot v večno življenje!

* * *

Predragi v Gospodu! Zahvalimo Boga za krono svetega mučeništva, s katero je ovenčal svojo Cerkev, mater našo! Poklonimo se vojskovodju mučeniških trum, svetemu Štefanu in za njim vsem mučencem Gospodovim v strmenju nad tem, kar je dovršila v njih milost božja! Veri Kristusovi, z rdečim pečatom mučeništva potrjeni, prisezimo iznova neomejeno zvestobo! Kristjani smo, katoličani smo. Sveto vero katoliško, vero mučencev, vero

¹ Prim. Wilmers, Geschichte der Religion, VI. Auflage. Münster 1891. I. Str. 340. Opomba 1.

očetov naših neoskrunjeno v srcu hraniti — bodi naš ponos; po tej veri živeti — naša skrb; za to vero trpeti — naša tolažba; v tej veri umreti — naša zmaga! Amen.

6.

Herod in drugovi.

Predragi v Gospodu! Komaj na svet rojenega Jezusa preganja kralj Herod. Evangelij današnjega godu Nedolžnih otročičev¹ pripoveduje, s kolikim srdom je krvoločni kralj iskal Jezusa, da bi ga umoril. Toda, kako bo Herod dvigal svojo roko zoper Maziljenca Gospodovega? Kako bo on — človeški črv — bojeval boj na življenje in smrt z Bogom vsemogočnim? Nespametno početje! Resnično, Herod kmalu po rojstvu Jezusovem strašne smrti umrje in njegove mogočnosti je konec — Jezus pa, rešen, živi in obrne nase oči sveta. Jezusa pokončati z zemlje — to je blazna misel. Lahko ga je sovražiti in preganjati, lahko ga je tudi na križ pribiti in prebosti njegovo Srce — s sveta spraviti ga ni mogoče... Iz Betlehema gre v Egipt in nazaj v Nazaret in si osvoji vso Judejo, Galilejo in Samarijo; iz groba smrti vstane in si osvoji svet... In zastonj so vsa zalezovanja, preganjanja, vsi viharji, vse vojske proti Njemu, ki vsa stoletja živi na zemlji v sveti katoliški Cerkvi! Herodje podlegajo — Kristus zmaguje, Kristus vlada, Kristus zapoveduje, kakor stoji zapisano na starodavnem obelisku sredi najlepšega trga sveta pri sv. Petru v Rimu: Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat... — Predragi! Pohitite v naglem poletu z menoj skoz stoletja cerkvene zgodovine in boste videli, kako veliki in srditi sovražniki vseh časov niso mogli pregnati z zemlje Kristusa; kako niso mogli zrušiti v prah Cerkve, ki je njegovo mistično telo!²

Za judovstvom, ki je kamenjalo Štefana in preganjalo ter morilo apostole, se je dvignil nad mlado Cerkev orjak — rimski poganski duh. Z golim mečem se je postavil ob njeno zibel, da bi ji presunil srce. Zablesnela so preganjanja. Vse se je bilo zaklelo zoper nevesto Kristusovo: omika in surovost, moč in zvijača, meč in pero, prestol in poganski oltar, svet in pekel. V desetih prega-

¹ L. 1919 obenem Dominica infra Oct. Nativ.

² Prim. Bremscheid, Der christliche Mann, str. 97 nsl. ter D. Mark, Der christliche Glaube, str. 276 nsl.

njanjih od Nerona do Dioklecijana je tekla kri v potokih. Tisoči, stotisoči, milijoni so popadali. — Po kratkem od-dihu od krvavega trpljenja sklene zlobni Julijan Od-padnik zadušiti Cerkev z nekrvavim preganjanjem. Pre-kvasi gnilo poganstvo z nekaterimi krščanskimi idejami in vsiljuje to zmes namesto pristnega nauka Kristusovega. Odvzame Cerkvi svobodo; odtegne duhovnom vsakršne dohodke; izključi kristjane iz visokih šol in državnih služb; izroči krščanska svetišča poganskemu bogoslužju; pobija Kristusov nauk v pismih in ukazih, v pesmih in satirah, sam in s pomočjo pogansko-judovske drhali. — Potem pride preseljevanje narodov, ki preti s koreninami izrvati vso krščansko kulturo. Kakor strašna povodenj se razlijejo barbarski narodi po vsem jugu in zapadu Evrope in po severni Afriki ter zastavijo sekiro na drevo križa, kjer ga najdejo; v nekaterih deželah zabrišejo vsako sled krščanstva. — A hujše, nego ta, je pritisnila druga ne-varnost. Komaj so malo pojenjali zunanji sovražniki, že so se oglasili notranji. Zgodilo se je že v prvih stoletjih Cerkve, kakor je bil napovedal Kristus: Veliko krivih pre-rokov bo vstalo in jih bodo veliko zapeljali. (Mat. 24, 11.) Za nekaterimi manj pomembnimi krivoverstvi je vstal strašen, dolgotrajen boj proti temeljnim resnicam krščan-stva. Krivi nauki Arijevi, Macedonijevi, Nestorijevi, Evty-hijevi, Pelagijevi so grozili, da porušijo sloslopje Cerkev. Kako je izpodkopaval njene podstave le samo arijanzem, taječ večno božanstvo druge božje osebe! Z neverjetno hitrostjo se je razširil po vsej Evropi, severni Afriki in enem delu Azije. Bujno je uspeval nekaj časa pod var-stvom mogočnih cesarjev. Delalo se je proti Cerkvi z zvi-jačo in z nasiljem. Odstavljali so se škofje, preganjali verniki. Ves svet je bil zmešan. Svet vzdihuje — je tožil sv. Hieronim — in strmeč gleda, kako je arijanski pos-tal...¹ — Na početku srednjega veka se je dvignil zoper Cerkev drug grozen sovražnik. Izlam je zagospodoval in njegovi spoznavalci so daleč naokrog zamenjali križ s polmesečem in nameravali nič več in nič manj nego podvreči si vse krščanske narode in potrebiti z zemlje krščansko ime. In baš, ko je vihtelo mohamedanstvo nad Cerkvijo svoje najljutejše udarce, so jo tudi najmogočnejši svetni knezi ne samo brez pomoči pustili, marveč začeli obenem napadati. — Istotako Cerkvi tudi v srednjem veku ni manjkalo notranjih nevarnosti. Potem ko jo je v 11. sto-letju močno oslabil grški razkol, so koncem 12. stoletja zopet divjale po nji divje tolpe krivovernih Albigencev in

¹ Prim. Brev. Roman. 11. Dec. in festo s. Damasi Pp. et Conf., lect. IV.

Valdencev. Prišel je nad njo veliki razkol zapada, v katerem je toliko trpela veljava papeštva, in žalostna propast krščanskega življenja med verniki in celo med duhovščino je v dveh dobah prav izdatno pomagala izpodkopavati zidove Cerkve. — Potem je navalila nanjo (tisti, ki ste večji cerkvene zgodovine, vidite, da se dotikam le največjih poglavij!) besna revolucija 16. stoletja. Dvignil se je krik nepopisnega sovraštva proti Cerkvi in njenim poglavarjem. V mnogih deželah so se potrgale vse vezi reda in krščanskega življenja. Cela ljudstva so odpadla od Cerkve k luteranstvu. Duhovniki in redovniki so kar vreli v novo vero. Zdelo se je, da bije Cerkvi v Evropi zadnja ura. Oprto na нравno propadlost ljudstva, na veri sovražno znanost humanistov, na moč mnogih svetnih knezov, je šlo luteranstvo svojo zmagovito pot... To pa ni bil Cerkve zadnji in tudi ne najhujši boj... Vstalo je moderno poganstvo, vstala moderna brezbožnost proti Cerkvi. V neštevilnih pisanih delih se je teptalo v blato vse, kar je krščansko vzvišenega in svetega: cerkvene šege, zapovedi, bogoslužje pa tudi njen verski nauk. Najvišje resnice so tajili, vse oblivali s strupom dvoma in posmeha... Vera materializma in naturalizma je prekvasila vse. In uspehi so bili veliki... Že so triumfirali filozofje, že so mislili, da se maje poslopje, da se sesede zdajzdaj... Ali se je sesedlo? — Ali se je sesedlo potem, ko je začel rušiti še veliki mogotec Napoleon? Tisti, ki je pred papežem Pijem VII. zagnal ob tla mozaik, predstavljajoč cerkev sv. Petra v Rimu, rekoč: Glej, tako bom jaz raztreščil tebe, tvoj prestol, tvojo Cerkev in tvoje kraljestvo... — Ali se je porušila Cerkev ob lažeh, obrekovanju, zatiranju, preganjanju najnovejših časov? ... Ah, predragi — zdaj je treba, da pohitite z menoj še enkrat od začetka do konca, da vidite — in — strmite!...

Jeruzalem je bil razdejan — kamen ni ostal na kamenu, Judje so bili raztepeni na vse strani sveta... mlada Cerkev je ostala in rastla. — V boju proti poganstvu prvih stoletij ni imela drugega orožja, nego svojo slabost, svoje solze in vzdihne, rane in kri, trpljenje in molitev. Toda omagala ni! Cesar Dioklecijan je po zadnjem najstrašnejšem preganjanju kristjanov že dal kovati denarje s svojo podobo in svojim imenom ter z napisom: Po izkoreninjenju krščanstva. Vse poganstvo je že ukalo in vriskalo, praznovalo zmagoslavje nad Cerkvijo, toda zastonj! Pač se je zmanjšalo število vernikov, Cerkev se je morala skrivati pod zemljo, a življenje, ki je plalo po njenem ranjenem telesu, je bilo tako mogočno, da je le malo let pozneje nastopila svojo zmagoslavno pot po celem rimskem cesarstvu. Še je Dioklecijan hodil po svojih vrtovih v

Saloni, ko je Cerkev izšla iz katakomb in zadihala iz svobodnih prsi... Julijan Odpadnik je moral po brez-uspešnem boju s Cerkvijo v vojski s Partii ranjen umirajoč pripoznati: Neníekas, Galilaie! Zmagal si, Galilejec! — Tudi v valovih preseljujočih se barbarskih narodov Cerkev ni utonila. Nasprotno. Iz svojega srca, iz Rima ven, je prodrła med divje narode in jim dala življenja od svojega življenja: pridobila jih je Kristusu in sebi in z blagovestjo krščanstva jim je dala kulturo človečanstva. — Nič manj sijajno ni premagala Cerkev prvih krivoverstev. Izpolnila se je beseda Zveličarjeva: Vsak sadež, katerega ni zasadil moj nebeški Oče, bo s korenino izrvan. (Mat. 15, 13.) Arij je žalostno končal in njegovo lažnivo kraljestvo se je kmalu v sebi samem razdejalo, in od vseh krivih ver tistih časov, ki so sicer hudo razjedle Cerkev božjo, so ostali komaj še sledovi. Nauk Kristusov pa je v Cerkvi živel in se širil med narode in nosil s seboj milost in blagoslov. — In takisto je bilo v srednjem veku. Hudi navali mohamedanstva so bili srečno odbiti, da, za vselej zlomljeni. Načrti onih vladarjev, ki so hoteli Cerkev zasuznjiti, so se izjalovili. Kar je Cerkev izgubila v grškem razkolu, je pridobila v azijskih in pozneje v nanovo odkritih ameriških zemljah. Papeštvo je vstalo zopet k polni moči in veljavi, in razkristjanjenemu duhu med duhovščino in verniki je sledil zopet duh pravé krščanske čednosti in odlične svetosti. — Z gigantsko močjo se je dvignila Cerkev iz silne pogibeli 16. stoletja. Izločila je iz svojega telesa gnile snovi in zabrstela v novem, krepkem zdravju. Na velikem vesoljnem zboru Tridentinskem je glasno in nezmotljivo poudarila vso svojo staro vero in je sama z močno roko izvedla vse reforme, ki so ji bile potrebne. — In moderni pogani, ki so vpili: Ecrasez l'infame! — Uničite Cerkev, ničvrednico! so si razbili glave ob skali, na katero je postavljena! Voltaire je dejal, da že ne more več poslušati govorjenja, da je 12 ljudi (namreč apostolov) utrdilo Cerkev. On da bo že pokazal, da je eden zadosti, da jo uniči... Pa je ni uničil! Čez 20 let je Galilejec izgubljen! je rekel... A glej, 20 let potem je baš on, Voltaire, ležal v divjem obupu na smrtni postelji in umiral... Preganjana Cerkev pa ni umirala, ni umrla... Živela je svoje močno življenje in kmalu je morala hiteti na pomoč uprav Franciji, katero so njeni neverni učenjaki pripravili na rob prepada... — In Napoleon! Ali ni umiral brez krone in žezla, na samotnem otoku, v resnem premišljevanju, v končnem spoznanju: Kolik razloček je med mojo globoko revščino in med večnim kraljestvom Jezusa Kristusa...¹

¹ Bremscheid, o. c. 81.

Cerkev, večno kraljestvo Jezusa Kristusa, pa ni padla, Cerkev stoji še danes in zmagovito in mogočno kljubuje tudi vsem herodijanskim zalezovanjem najnovejših časov.

* * *

Ne, predragi! Kristusa ni mogoče iztrebiti iz zemlje... Ti upi so zastoj Ob času Julijana Odpadnika, ko je poganski svet čisto mislil, da je s Kristusom pri kraju, je vprašal poganski govornik Libanij некоč katoliškega duhovnika posmehljivo: Kaj zdaj neki dela Sin tesarjev? Duhovnik pa je odgovoril: Rakev dela, da bo pokopal upe tvojega cesarja... Ali čujete? Rakev dela Kristus za vse, ki mislijo, da bodo pokopali njega, njegov nauk, njegovo Cerkev... Ne, Herodje podlegajo, Kristus pa zmaguje, vlada, zapoveduje... Kristus pojde zmagovit skoz stoletja do konca sveta... Z zemlje ga ne bo nihče pregnal! Iz posameznih src ga lahko preženo — tudi iz posameznih krajev — tudi iz cele dežele — tudi iz enega celega naroda. To pač... A veste vi, kristjani, kaj je naša dolžnost? Naša dolžnost je, da vsak po svoje zastavimo vse moči, da se ta nesreča nikoli ne pripeti na šim srcem, na šim krajem, na ši domovini, na šem u narodu! Zakaj povejte, prosim: Ali bo tamkaj luč, odkoder preženo Njega, ki je Luč od Luči, ki je prava Luč? Ali bo tamkaj resnica, odkoder preženo Njega, ki je Pot in Resnica? Ali bo tamkaj mir, odkoder preženo Njega, ki nam daje svoj mir — ne kakor ga svet daje, ga On da? Ali bo tamkaj kraljevala ljubezen, odkoder preženo večno Ljubezen? Ali bo tamkaj živelo življenje, odkoder preženo Njega, ki je Življenje in deli večno življenje, da je imamo in obilno imamo?...

O Kristus, prosimo te: zmaguj ti med nami! vladaj nas! zapoveduj nam vekomaj! Amen.

Petnajsta nedelja po binkoštih.¹

Starši, pozor na svoje otroke!

V današnjem sv. evangeliju se nam kaže eden najginjlivejših prizorov iz življenja Gospoda našega Jezusa Kristusa: mrtev mladenič — jokajoča mati — usmiljeni Jezus, ki ne more gledati solzâ in žalosti uboge vdove, ampak se je usmili in ji obudi sina v življenje.

¹ V ljubljanski škofiji se obhaja to nedeljo obletni spomin kronanja sv. očeta papeža Benedikta XV. Slavnostno pridigo za to priliko glej »Duhovni Pastir« l. 1920, str. 199—204.

Predragi v Gospodu, marsikateri oče in marsikatera mati med nami se spomni pri tem mrtvem sinu vdove iz Najma svojega lastnega sina, svoje lastne hčere, ki sicer nista umrla telesne smrti, pač pa strašne dušne smrti, ker tavata po potu pregrehe. Mrtev je morda vaš otrok za Boga in za vas. Od njega morda nimate drugega, kakor skrbi, žalost in solze. — Res je to silno žalostno, če tava mlad človek v senci smrtnega greha, ko stoji v pomladi svojega življenja in bi morala biti njegova duša in telo v lepoti in cvetju zdravja in čednosti. In, oh žalost, silno mnogo je takih mladih mrličev, zlasti zdaj po tej strašni vojski. — Pokazal vam bom, da ni samo dolžnost nas duhovnikov, ampak zlasti tudi sveta dolžnost vas staršev, poskrbeti, kar je v vaših močeh, da ti dušni mrlič ožive in žive lepo krščansko življenje. Da boste znali nanje bolj paziti in jih varovati dušne smrti, hočemo premisliti:

1. na katerih dušnih boleznih zlasti najbolj umirajo in
2. kako morete vi starši preprečiti te bolezni.

I. Napak naše mladine in zlasti moške mladine je po mnogih krajih strašno. Človeku se pri srcu milo stori, ko vidi toliko nesrečnih mladih ljudi, ki si s svojim nerodnim življenjem nakopavajo časno in večno nesrečo.

1. Izostajanje od službe božje. Mnogi fantje so se v vojski spridili in odtujili cerkvi in ti so potem mnogo mlajših, ki še niso bili na vojski, s svojim slabim zgledom ali pa kar naravnost z besedo pohujšali in odvrnili od cerkve. In tako vidimo, da hodijo mnogi fantje namesto v cerkev v gostilno. Drugi zopet pridejo do cerkve, a v njo ne gredo. Ostajajo zunaj, se slabo obnašajo in bi bilo bolje, da sploh niso prišli do cerkve, če ne marajo vanjo iti, bi bilo vsaj manj pohujšanja za druge. Kako je to nespametno: daljno pot naredi do cerkve po greh, ki bi ga lahko doma dobil brez tega truda. Pa samo da starše preslepi. — Tretji pa sploh kar doma ostanejo. Napačno ravnaajo, a vendar so med to vrsto grešnikov še najbolj dosledni in praktični.

Dragi v Gospodu, žalostno je to, če človek v cerkev ne hodi, ker s tem pretrga zadnjo vez z materjo sv. Cerkvijo in z Bogom ter si izpodkoplje temelj krščanskemu življenju. Pobožno udeleževanje sv. maše je namreč eden glavnih pogojev za lepo, pošteno, krščansko življenje. Le pogledjte po cerkvi: čim lepše se kdo v cerkvi zadrži, tem lepše tudi zunaj cerkve živi. Kogar pa v cerkev ni, ta pogansko živi, zakopan v smrtne grehe. Čisto naravno.

S človeško dušo je kakor z rastlino. Rastlina na solncu lepo uspeva, ako jo pa pokriješ s kako posodo in ji odtegneš solnčno gorkoto in svetlobo, tedaj porumeni in zamre. Sv. maša je solnce za našo dušo. Dor se njenim milostnim žarkom željno in dostojno izpostavi, bo lepo uspeval v dušnem življenju; kdor se jim pa odtegne, bo hiral v svojih strasteh in končno zamrl v smrtnih grehah. — Zato je toliko mrtvih na duši, ker ne hodijo k sv. maši.

2. Mnogo mladih ljudi razjeda strašna bolezen nečistosti. Koliko je med našo mladino še grdega govorjenja in nesramnega življenja pa ponočevanja, kjer je šola za vse te ostudne pregrehe! Ti pa, ki dušno umirajo na tej strašni bolezni, so najbolj žalostni mrličii. Nobena pregreha namreč tako ne zamori dušnega življenja in tako globoko ne zaslužni duše, kakor nečistost. To je potop za dušno življenje, zato je tudi Bog kaznoval to pregreho z veseljnim potopom. Je pa tudi potop sreče za dotičnega in njegove. To je ogenj, ki žre do korenine in požge vse lepe lastnosti, vse dušno življenje do korenine. Ta pregreha človeka razčloveči in ga poživlni. Preštejte, če morete, uničene sreče, izmozgana — na smrt bolna telesa, obupane duše, samomore, prerane grobove, potoke solzâ, razzodbe v pogubljenje, ki jih je povzročila ta strašna kuga! — Kaj je hujša sramota že tu na svetu, kakor če vam pade sin, hči, pa se ne upate ljudem pred oči, ker bi kazali na vas s prstom: češ, to je njegov oče, to je njegova mati!

Otroci, ki so mrtvi na duši zaradi teh dveh ali drugih mnogih pregreh, ki se teh dveh drže, so torej tudi za starše velika skrb in žalost, pa bodo enkrat težka odgovornost pred vsepravičnim Sodnikom.

II. Kako se torej izogniti tej žalosti in težki odgovornosti, kako te dušne bolezni vaše mladine preprečiti?

1. Da vam bodo hodili otroci pridno in pošteno k sv. maši, storite to-le: Hodite sami pridno k sv. maši! Lep zgled še največ zaleže: kakor stari, tako mladi.

Posljite jih redno vsako nedeljo in vsak praznik k sv. maši, pa jim zabičajte, naj gredo noter v cerkev in naj se lepo obnašajo. Ako boste te opomine ponavljali od nedelje do nedelje, se bo gotovo nekaj prijelo. Dobe se namreč tudi tako brezvestni starši po nekaterih krajih, ki pošiljajo otroke na pašo, a k maši ne. Več jim je paša kot maša, več živina kot otroci. Težek račun jih čaka pri sodbi. Bog jih ne bo vprašal, je-li bila v nedeljo živina na paši, ampak so-li bili otroci pri maši.

Ko pridejo vaši otroci: mali in veliki od službe božje, jih redno vprašajte, so-li bili v cerkvi in o čem je bila pridiga. Ako ne vedo nič pridige, je to slabo znamenje;

ali niso bili v cerkvi, ali pa so se notri slabo vedli in nič pazili. Nastopite odločno in strogo, da bo zanaprej v tej stvari prav. Ker se pa otroci lahko zlažejo, da so bili v cerkvi, pa v resnici niso bili, vprašajte včasih kako drugo pošteno in zanesljivo osebo, je-li jih v cerkvi opazila, in kar naravnost koga poprosite, naj včasih na vaše pazi. To je zlasti potrebno v onih krajih, kjer se je izostajanje od službe božje že prav grdo razpaslo.

Na ta način se bo ta nemarna pregreha zelo preprečila, mladina se lepo privadila cerkvi, privadila Bogu, ne bo umrla dušne smrti, ampak živela lepo krščansko življenje na veselje dragemu Bogu in svojim skrbnim staršem.

2. Proti razuzdanosti bi se veliko pomoglo: ko bi starši odločno branili svojim hčeram na ples. Ako je namreč ženska mladina poštena in sramežljiva, so tudi fantje veliko boljši, ker nimajo toliko prilike in toliko skušnjav za grdo nečistost. Sv. Duh pravi: »Zaradi ženske lepote se jih je že mnogo pogubilo; in iz nje se poželjivost kakor ogenj vnema.« (Sir. 9, 9.) Če kje, se to dogaja zlasti na plesu. Tam se poželjivost razvneva v strastni ogenj, po plesu kje ali na potu domov pa ta ogenj požge poštenost in nedolžnost in srečo in mir dveh mladih, nesrečnih src! Razumete, starši? — Da je to res, more iz lastne skušnje potrditi marsikatero nesrečno deklo, marsikatera potrta mati, ki jo je potrla hčerina sramota, sinova razuzdanost. Zdaj objokuje nesrečo svojega otroka kakor vdova iz Najma svojega mrtvega sina, poprej se pa nič ni zmenila za gizdavo, lahkomišljeno hčerko, ki se je vrtela po plesiščih kakor vešča okoli luči, dokler si ni ožgala perutnic.

Dalje, starši, ne pošiljajte ponoči svojih hčerâ nikamor; ni varno zanje. Po mnogih krajih se dobe pohotni volkovi v človeški podobi, ki v mraku in ponoči kje v kakem grmu ali za kakim voglom preže in čakajo, ali pride mimo neskušena ovca. Takrat pa plane nad njo in ji raztrga obleko svete nedolžnosti. Ali razumete?

Skrbite, starši, da bo vaša mladina ponoči doma na varnem in dostojnem kraju, pa vrata trdno zapirajte, da ne more nihče notri. Po nekaterih krajih hodijo ponoči okoli tatovi in roparji, ki kradejo in ropajo čast in poštenje vaših hčerâ. Me razumete?

Kje fantje spe in kaj ponoči počno, se pa povsod splošno premalo ali celo nič ne zmenijo mnogi starši. Potem pa fant ponočuje, se pohujšuje in nedolžne duše zapeljuje. Pa se vrača domov pozno ponoči, morda že proti jutru, sit in ubit od hudobije. Starši mislijo, da je

pošten, pa je pokvarjen do mozga in enkrat bo morda svoje starše kled, ker niso nanj pazili in ga niso svarili. —

Torej starši, pazite na svoje otroke kakor na svoje oko, pazite ponoči in podnevu! Če vse storite, kar je v vaši moči, pa ste še premalo storili. Zastavite vse svoje moči, da bo vaša mladina hodila pošteno v cerkev in se tam spodobno ter pobožno obnašala. Tu bo dobila moči zoper svoje strasti in skušnjave, da jih bo mogla zmagovati in poštena ostati. — Skrbite, da vam bo mladina čista! To je njena največja sreča in lepota. Take mladine boste veselji vi sami, vesela jih bo prebl. Devica Marija, vesel dobri Bog. — Če pa nič ne storite, se nič ne porigate za svoje otroke, boste napravili žalost ljubemu Jezusu in dragi Materi Mariji ter sebi in se boste nad njimi jokali, kakor vdova iz Najma nad svojim mrtvim sinom. Amen.

M. štular.

Praznik Marijinega rojstva.

Marija — zgled pri prejemanju sv. obhajila.

Pripoveduje se o bogatem mladeniču, da se je učil zdravilstva ne iz potrebe, ampak zato, da je sploh čas porabil. Ker je pa imel veliko premoženja, se mu ni bilo treba truditi, da bi zdravilstvo tudi izvrševal, in tako je končno vse pozabil, celo to, da je kedaj študiral zdravilstvo. Nekdaj pa se pelje z veliko družbo, in na potu mu nagloma kočijaž oboli. Nesti so ga morali v bližnjo hišo in bogati gospodar je venomer vzdihoval: »Oh, da bi bil tukaj vsaj kak zdravnik!« — »Gospod, saj ste Vi sami zdravnik,« mu zakliče eden služabnikov. Predragi v Gospodu! Ta dogodek se vam čuden zdi, a v današnji pridigi bomo spoznali, da smo mi sami velikokrat podobni temu zdravniku. Pa še več! Mi nismo samo podobni temu zdravniku, ampak velikokrat veliko večjemu bitju, tudi ne angelom, ampak preblaženi Devici Mariji sami, in vendar se tega ne zavedamo. Mi Marijo vsak dan slavimo z besedami: »Blažena si med ženami in blažen je sad tvojega telesa — Jezus.« Mi slavimo in poveličujemo Marijo, ker je Sina božjega spočela in nosila; toda ali nismo v gotovih trenutkih Mariji prav podobni? Te trenutke sicer smatramo za važne, a jih vendar ne cenimo dovolj; mislim namreč trenutke pri sv. obhajilu. Takrat smo Mariji podobni. Takrat sprejmemo gotovo in resnično Sina božjega v svoje srce, kakor ga je sprejela Marija. Ta podobnost je tako ve-

lika, da, če bi stala Marija po sv. obhajilu poleg nas, bi angeli ravno tako padli na tla pred njo kakor pred nami in molili skritega Boga. To podobnost pa je Bog hotel zato, da bi nam Marija postala učiteljica, predpoda in zgled za sv. obhajilo. To misel torej: Marija, bodi nam zgled za ravnanje pri sv. obhajilu, premišljajmo danes!

Predragi v Gospodu Ko je Marija spočela od Svetega Duha, je hitela po nagibu istega Sv. Duha v judovsko gorovje v Hebron k sv. teti Elizabeti. Če bi jo takrat videli, bi pač zapazili na njej globoko resnost in zatopljenost v pobožno molitev, tudi izraz velikega notranjega veselja, toda nikdar ne bi mogli slutiti, koga je Brezmadežna takrat nosila. In vendar je nesla Marija k Elizabeti več kakor so nosili leviti v skrinji zaveze, več, kakor so molili judje v najsvetejšem svojega templja. Ona je nosila njega, ki je ustvaril vesoljstvo iz nič in proti kateremu je ves svet kakor droben pesek, njega, ki napolnjuje nebo s svojim veličanstvom, njega, čigar prihod so narodi 4000 let zaželjeno pričakovali; nosila je največji zaklad nebes in zemlje. Pred njo in za njo so šli angeli in v globoki ponižnosti molili skritega Boga. To je bila v resnici prva procesija s sv. Rešnjim Telesom na naši zemlji in Marija je bila prelepa monštranca, ki je v sebi hranila večnega Boga. Da, če bi to vedeli prebivalci Judeje in vsi narodi, tedaj bi privreli od vseh strani in bi blagrovale Marijo z besedami: »Odkod meni ta čast, da pride mati mojega Odrešenika k meni? Blažena si med ženami in blažen je sad tvoje telesa.« Toda ta skrivnost je bila tako skrita, da niti sv. Jožef ni vedel zanjo. In po Gospodovem vnebohodu je prejemale Marija v sv. obhajilu istega svojega Sina klečé in v neizmernem spoštovanju iz rok sv. apostola Janeza pred obličjem svetih angelov. Postala nam je zgled spoštovanja.

Tudi mi pristopamo s sklenjenimi rokami in z največjim spoštovanjem k mizi Gospodovi. Tam sprejmemo malo, belo hostijo, nekaj prav nezatnega. Toda, če bi takrat duhovnik, ki nas obhaja, če bi vsi kralji in narodi sveta pred nas pokleknil in njega molili, ki ga imamo v svojem srcu, ali bi mar preveč storili? Storili bi samo to, kar stori naš angel varih v trenutku sv. obhajila. Nobena razločka ni med onim, katerega je Marija od Sv. Duha spočela in pozneje prejemale iz apostolovih rok, in med njim, ki ga sprejemamo mi. Ali nismo mar takrat podobni Devici Mariji, ali nismo mar blaženi med vsemi ljudmi, med vsemi narodi? Mi smo v onem trenutku častitljivi

pred samimi angeli, ki nimajo te sreče, te odlike in prednosti, mi smo živ ciborij, ki hrani v sebi večnega Boga. Kaka priprava je torej potrebna takrat! Vzemimo slučaj, da bi izmed ljudi smel vsakih sto let samo eden pristopiti k sv. obhajilu. Ves svet bi tistega človeka blagrovail, slavil in častil. Njegovo ime bi bilo večno. Ker pa ne sme samo eden pristopiti k sv. obhajilu, ampak vsi, ali je mar zato ta dar, ta milost manjša in manj dragocena? Ali je mar solnce manj vredno zato, ker ne obseva le ene hiše ali enega človeka, ampak vesoljni svet? Ali ste pač kedaj resno premisliti to podobnost med seboj in Marijo ali pa se vam tudi tako godi kakor onemu zdravniku?

Nihče ne hrani dragocenih kamenov in biserov v umazani posodi. Čim dražja je vsebina, tem lepša je tudi posoda. To velja v prvi vrsti o sv. Rešnjem Telesu. Zato je sv. Cerkev že od nekdaj ukazovala, da se sme najsvetejši zakrament hraniti samo v zlatih ali srebrnih posodah. Marija je bila takrat dragocena posoda; po njenem zgledu mora biti tako tudi naša duša in naše telo. Sv. Duh je na tej skrivnostni in dragoceni posodi delal skozi petnajst let od Marijinega brezmadežnega spočetka do njenega oznanenja. Postala je tako lepa, da je mogel o njej reči, »da je odsvit večne luči in brezmadežno ogledalo; da je vsa lepa in ni madeža na njej«. V tem ciboriju — v Mariji — je Sin božji pač rad počival, rad prebival. Tudi vi ste pri sv. obhajilu tak resničen ciborij. Toda je-li vaše srce zlato, srebrno ali pa vsaj čisto brušeni kristal, ali pa morda ubito, z grehi umazano steklo?

Nočem govoriti o onih nesrečnih kristijanah, ki se drznejo sprejeti v božjeropnem obhajilu Jezusa v grešna srca. Kaj torej morate storiti? Pripraviti morate svoje duše za Gospodov prihod z dobro opravljeno spovedjo. Bodite prosti vsaj smrtnih grehov, prizadevajte pa se očistiti tudi malih grehov.

Ko je prišla Devica Marija k Elizabeti, je to Sv. Duh razsvetil, da je spoznala v Mariji zaželjenega Odrešenika, up Izraela, rešenje sveta, sladkost izvoljenih. Padla je pred Marijo, molila njega, ki ga je Marija nosila. Čutila se je neizmerno počeščeno, da sme v svoji hiši pozdraviti Zveličarja sveta. Zato je vzkliknila: »Odkod meni ta čast, da pride k meni mati mojega Odrešenika?« Marija pa je zapela oni čudoviti slavospev in dala vso hvalo samo Bogu, ta slavospev pa je bil izraz hvaležnosti celega njenega življenja. Temu Bogu pod svojim srcem je posvetila vse svoje misli, želje, besede in dejanja. In ko jo vidimo pozneje trpeti s svojim Sinom pod križem, je bilo to trpljenje spet samo posledica njene

hvaležnosti. Taka je pač bila vsaka njena zahvala po sv. obhajilu: popolno združenje z božjo voljo. Taka mora biti tudi naša zahvala. Če so prvi kristjani sedemkrat vsak dan Boga s hvalo in slavo častili, kje so se pač tega drugje naučili kakor pri Mariji! Pač so si mislili: če se ona tako zahvaljuje, presrečna mati Boga samega, kako se moramo šele mi, ubogi grešniki?

Kako hvaležen bi bil ubožec, če bi ga obiskal sv. Oče; kak sprejem bi mu pripravil! Kako hvaležni moramo biti šele mi za sv. obhajilo, ki ne moremo nikdar pripraviti Bogu takega prostora kakor Devica Marija! Ali ni torej v resnici sramota proti našemu Odršeniku, če gredo ljudje takoj po sv. obhajilu iz cerkve? Ali ni največja nehvaležnost tistih, ki morda obhajilni dan sklenejo s smrtnim grehom, s pijančevanjem in razuzdanostjo? Če bi Marija, česar si ne moremo misliti, po sv. obhajilu tako pozabila na Jezusa in ga zapustila, bi se nam to zdelo protinaravno. Velja pa to za nas uboge grešnike. Mi smo tolikrat že Boga razžalili, pa prejmemo isto obhajilo kakor preblažena Mati božja, potem pa gremo in Boga pozabimo, in še več, ga s trnjem kronamo in bičamo, ga znova s smrtnim grehom križamo, neradi in mrzlo prejmemo sv. obhajilo in je odlašamo, greh na greh nakladamo, ali se ne bo nebo nad tem zgrozilo? Saj verujemo, da bo Bog takega človeka, ki neskesan umrje, moral pogubiti in pekel je pregrozen kraj. Katoliška Cerkev ni zato na svetu, da bi nas pogubljala, kakor ta zvonik ni zato tukaj, da bi nas umoril. Kdor se pa prostovoljno vrže iz zvonika, je njegov padec hujši kot iz navadne hiše; istotako, kdor v katoliški Cerkvi prostovoljno v grehih živi in umrje, bo hujše kaznovan kot pogani in Turki, ker je imel v življenju veliko več milosti, ker je imel zlasti sv. obhajilo.

Sv. obhajilo ni zato tukaj, da bi nas pogubilo, če sami nočemo. Kristjan, ki izpolnjuje svoje verske dolžnosti, se ne more pogubiti; za katoličana je težko in silo si mora delati, da ne pride v nebesa. Saj je Kristus v sv. obhajilu poročstvo večnega življenja. Pomnimo torej vedno, kaj smo, da se nam ne zgodi kakor onemu zdravniku. Pomnimo, da smo podobni Mariji in prizadevajmo si, da bodo naša obhajila podobna Marijinim. Amen.

Fr. K.

Praznik sv. imena Marijinega.

Zaupanje v Marijo.¹

Drage družbenice Marijine! Zopet ste prihitele sem k Mariji, da ji dokažete svojo iskreno ljubezen in prisrčno češčenje in ji pokažete svoje trdno zaupanje v njeno pomoč. Dvojni namen naj bi imel današnji shod: da zaupno izročite Mariji iznova v varstvo same sebe in ji priporočite v zaščito našo novo, od vseh strani tako hudo stiskano domovino. Obračajmo se do Marije svoje Matere danes in vedno s pravim zaupanjem, da bo naša molitev bolj gotovo uslišana. Veže naj nas na našo Zaščitnico ponižno, otroško, delavno in stanovitno zaupanje.

1. Če hočete, drage hčere Marijine, res s pravim zaupanjem danes in v bodoče častiti svojo nebeško Mater in ji uspešno izročati svoje zadeve, morate živo čutiti, kako ste same slabe in da si vsled svoje grešnosti ne morete same pomoči. To bo pravi temelj, trdna podlaga zaupanja v Marijo.

Morda se katera izmed vas svoje šibkosti dovolj ne zaveda. Pomisli naj samo nekoliko nazaj na preteklo življenje in ponižno bo morala priznati, da je njen sam greh in da si s svojim življenjem gotovo ni zaslužila božje pomoči. Pomisli le, kolikrat si opuščala svoje vsakdanje molitve, kako si jih opravljala le z jezikom, srce pa je bilo daleč od Boga — glej, ali se nisi pogosto pregrešila zoper prvo božjo zapoved? Ali nisi često žalila svojih staršev, ko se nisi zmenila za njihove opomine, ko si lahko-mišljeno kršila njihove zapovedi, jim osorno odgovarjala ali se z njimi celo prepirala — nisi grešila zoper četrto božjo zapoved? Kolikrat se še jeziš in skipiš za vsako malenkost in v jezi celo preklinjaš! Morda kuhaš svojo jezo do sosesre v družbi ali doma do sosede cele dneve in tedne, ali se z njo celo sovražiš, da ji ne daš niti besede — ali nisi prekršila druge in pete božje zapovedi? Ali nisi nikdar rada poslušala, ko so drugi nesramno govorili, jim pritrjevala s smehom ali jim celo sama pomagala? Se nisi radovoljno mudila v nespodobnih mislih in željah, ali celo kaj nečistega storila? Glej, hudo si prelomila

¹ Pridiga je bila govorjena dne 18. maja 1919 na shodu deklishe Marijine družbe. Mutatis mutandis je primerna za cerkveni govor na današnji Marijin praznik.

šesto božjo zapoved. Pomisli najprej še sama in ponižno boš priznala: o Bog, kolika nesrečnica sem! Kako sem slaba, kako potrebna božje pomoči.

In ali moremo drugače, kakor da isto priznamo tudi o svoji domovini? Ravno v naših dneh se v Parizu odloča njena zgodovina za desetletja. Koliko ima zunanjih in notranjih sovražnikov! Saj ji hočejo Italijani odtrgati najlepši kos, na Koroškem jo pustoši Nemeč, v Prekmurju Mažar. Ali ne potrebuje tudi ona ravno v naših dneh prav posebnega božjega varstva?

V živi zavesti, kakó smo slabi sami in kako je naša domovina potrebna božje pomoči, se hočemo danes s ponižnim zaupanjem obrniti do nebeške Kraljice, da nas vzame v varstvo in naše prošnje izroči pred božji prestol. Njena vsemogočna beseda in njeno dobro in usmiljeno srce nam je porok, da ne bomo prosili zastonj. Marija je imela že v svojem zemskem življenju sočutno srce do vseh, ki so bili v stiski, kot nam priča čudež v Kani, in tako je še vedno do danes, kot dokazujejo podobe po božjih potih in številne zahvale po nabožnih časopisih. Gotovo ne bo zapustila tudi nas, samo če jo bomo prav prosili. O tem je bil trdno prepričan tudi bl. Blozij, ko je rekel: »Prej bosta prešla nebo in zemlja, kot bo Marija zapustila tistega, ki zaupa v njeno pomoč.«

2. Da naše prošnje ne bodo zaman, prosimo Marijo tako zaupno, kot prosi zaupno otrok svojo dobro mater. Karkoli potrebuje nedolžni slabotni otrok, za vse prosi le svojo mater. In če se mati tudi njegovim prošnjam nekaj časa ustavlja, otrok jo zna prositi tako zaupljivo, tako nedolžno prikupno in celo vsiljivo, da slednjič gotovo premaga njeno dobro srce.

Kako pa ti, ki se imenuješ Marijino hči, prosiš pomoči pri njej? Ali jo pa prosiš vedno tudi reš otroško zaupno? Ni li marveč tvoje zaupanje do Marije nekako mrzlo? Se ne vedeš do nje hladno, tako tuje, kot do neznanca, ki ga enkrat srečaš na cesti in ne kot hči do dobre Matere, v katere srcu imaš zagotovljeno mesto? Ne kot članica njene ljube družine, v katero si stopila ob sprejemu v njeno družbo in imaš več pravice kot drugi, da te gotovo usliši? Tako hladno zaupanje Marijo žali, ker ni otroško zaupno.

Kako otroško zaupno se obrača do Marije sv. Cerkev, ko ji kliče: »Pokaži, da si Mati.« »O gospa moja, o Mati moja, tebi se vsega darujem. Ker sem torej tvoj, o dobra Mati, varuj me, brani me, kot svojo last in posest.«

Kako otroško zaupno so občevali z Marijo svetniki! Naj omenim le dva izmed njih. Veliki častilec Marijin sv. Bernard je prevzet otroškega zaupanja do dobre ne-

beške Kraljice in matere milosti vzkliknil: »O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija.« Njegova pisma o Mariji so polna otroške vdanosti do nje. »Ko govori o Mariji, se mu kakor med cede besede in duhte nebeško vonjavo.« Poln zaupanja na njeno mogočno priprošnjo ponavlja: »Ne manjka ji niti mogočnosti, ker je Mati božja, niti blage volje, ker je mati usmiljenja.« In sv. Alfonz Livgorij piše o Mariji: »Mali otroci imajo vedno na svojih ustnicah ime svoje matere. Če so v nevarnosti, če se prestrašijo, precej zakličejo: Mama, mama! Enako želi naša nebeška Mati od nas. Hoče, da postanemo kot otroci, da se ji približujemo in da se v vseh nevarnostih obračamo do nje.«

Zatecimo se tudi mi danes do nebeške Kraljice zase in za svojo domovino prav otroško iskreno in zaupno!

3. Marijine pomoči pa se moramo izkazati vredne. Ne smemo Marije le klicati na pomoč, ampak moramo z njo tudi vestno sodelovati. Nedelavno zaupanje je predrzno zaupanje.

Kako pa pokažeš, da z Marijino pomočjo sodeluješ? Ali morda s tem, da hodiš tudi ob delavnikih k sv. maši, da moliš vsak večer rožni venec, ob prvi priliki pa zopet jezično obiraš svoje sodružbenke, hodiš v nevarne družbe ali celo na plese? Ti sodeluješ z Marijino pomočjo slabo, polovičarsko.

Če naj drevo na vašem vrtu zeleni, cvete in rodi sad, mora rasti samo in biti pri življenju. Če je usehnilo, bo zastonj ves tvoj trud z njim, če mu še tako strežeš, ga gnojiš in obrezuješ. Podobno je tudi tvoje razmerje do tvoje nebeške Vrtnarice. Ako naj njena pomoč tebi pomaga, se moraš truditi tudi sama in biti pri nadnaravnem življenju. Skrbeti moraš, da si v milosti božji, da se varuješ vsaj smrtnega greha in prostovoljne bližnje priložnosti vanj. Kakor drevesa ti ne moreš prisiliti, da bi rastlo, tako Bog in Marija tebe nočeta siliti k dobremu, marveč te v njem le podpirata. Da bo torej Marijina pomoč pri tebi res uspešna, ohrani svojo dušo v nadnaravnem življenju milosti božje. Da bo tvoje zaupanje do Marije delavno, je prvi pogoj, da izpolnjuješ vestno božje in cerkvene zapovedi.

Kakor bi pa ti ne bila vesela drevesa, kateremu bi skrbno stregla, če bi ti le zelenelo in cvetelo, ne pa rodilo tudi dobrih sadov, tako bi tudi Marija ne bila zadovoljna s teboj, ki se imenuješ njeno hči, če bi ob njeni skrbni roki bila le brez smrtnega greha, ne pa rodila tudi zlahtnih sadov — dobrih del. Zato le moli več, kot si ravno dolžna, pojdi, če moreš, tudi ob delavnikih k sv. maši, prejemaj sv. obhajilo ne mesečno le enkrat, marveč pogosto, oprav-

ljaj druge pobožnosti. Skleni strogo zavezo s svojimi očmi in jezikom in pomagaj rada po svojih močeh bližnjemu pri delu, v boleznih itd.

Kakor so pa sadovi na drevju v nevarnosti, da jih skvari zavraten črv, tako so tudi sadovi tvojega zaupanja do Marije v vedni nevarnosti, da jih pokvari in uniči črv samoljubja. Zato ne išči v svojih dobrih delih hvale ljudi, časnega dobička, marveč le svoje dušne koristi in božjega priznanja. Potem bo tvoje zaupanje do Marije res delavno in Mariji ljubo.

4. Še eno lastnost mora imeti naše zaupanje do Marije, če naj bo dobro: biti mora tudi stanovitno. Ne bi bilo prav, ko bi se Mariji priporočali samo, če nam precej pomaga, ali le ob njenih praznikih in shodih. Ravno takrat, če Marija poskuša naše zaupanje dalje časa, ne odnehajmo, ampak vztrajajmo zaupno in premagali bomo njeno materinsko srce. Kličimo jo na pomoč celo življenje in vsak dan in ob vsaki nevarnosti posebej, kakor molimo tako pogosto: Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas zdaj, zdaj v tej skušnjavi, zdaj v tej družbi, zdaj v tej grešni priložnosti, zlasti pa ob naši smrtni uri.

Ponižno in otroško zaupno priporočajmo danes svoji nebeški Materi sebe in svojo domovino. Obljubimo ji, da hočemo z njeno pomočjo stanovitno sodelovati, in skusili bomo sami, da naše zaupanje do Marije ne bo osramočeno. Amen.

Ivan Vindišar.

Sedemnajsta nedelja po binkoštih.

Kaj nam donaša vestno spolnjevanje božjih zapovedi?

Jezus, Sin živega Boga, je večkrat zatrjeval, da ni prišel postave razvezat, ampak dopolnjevati, in da se bo samo tisti zveličal, ki bo spolnjeval zapovedi. Zato je imel popolnoma prav oni mož, ki je vprašal božjega Učenika: »Učenik, katera zapoved je prva v postavi?« (Mat. 22, 36.) Seveda bi bilo želeti, da bi ta farizej ne bil vprašal Jezusa po prvi, največji zapovedi v postavi iz tega namena, da bi ga skušal in spravil v zadrego, ampak da bi zvedel iz njegovih ust resnico. Pa Jezus ni prišel v zadrego. S kratkimi, jedrnatimi, večno veljavnimi besedami je odgovoril: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše in iz vse svoje pameti! Ta je največja in prva zapoved. Druga je pa tej enaka: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!« (Mat. 22, 37—39.) Prav lahko

je tudi umeti, kako resnične so besede, katere je dostavil Zveličar svojemu odgovoru: »V teh dveh zapovedih je obsežena vsa postava in preroki.« (Mat. 22, 40.) Zakaj oni, ki ima res pravo ljubezen do Boga, do samega sebe in bližnjega, spolnjuje v vseh rečeh voljo božjo. Dragi moji! Oh, da bi tudi vi spoznali, da nam je dal ljubi Bog zapovedi le iz same neskončne ljubezni do nas, in da nas vestno spolnjevanje božjih zapovedi privede do časne in večne sreče! Oh, da bi vi vsi spoznali veliko plačilo, katero prejmejo tisti, ki božje zapovedi vestno spolnjujejo! Vsled tega vam hočem danes govoriti o trojni sreči, katero donáša vestno spolnjevanje božjih zapovedi.

I. Natančno spolnjevanje božjih zapovedi nam donáša časno srečo. Bog je obljubil tistim, ki njegove zapovedi natanko spolnjujejo, časno srečo. Obljubil jim je potrebni živež, telesno zdravje, rodovitnost zemlje in druge časne dobrine. Poslušajte, kaj je Sv. Duh sam govoril Izraelcem v stari zavezi: »Ako poslušáš glas Gospoda, svojega Boga, da spolnjuješ vse njegove zapovedi, te bo povzdignil Gospod, tvoj Bog, nad vse narode, ki so na zemlji. Prišli bodo nad te vsi ti blagoslovi... ako le poslušáš njegove zapovedi. Blagoslovljen boš v mestu, in blagoslovljen na polju. Blagoslovljen bo sad tvojega telesa, in sad tvoje zemlje, in sad tvoje živine... Blagoslovljene tvoje žitnice, in blagoslovljene tvoje zaloge. Blagoslovljen boš, ko prideš in odideš. Gospod bo dal, da bodo tvoji sovražniki, ki se zoper te vzdigujejo, popadali pred tvojimi očmi; po enem potu bodo prišli nad te in po sedmerih bodo bežali pred tvojim obličjem.« (V. Moz. 28, 1—7.) Bog je torej sklenil s človekom nekako pogodbo, da mu bo preskrbel vse potrebno, ako bo človek vestno spolnjeval njegove zapovedi. Bog te pogodbe ni nikdar prelomil in je tudi v prihodnosti ne bo prelomil. Ako bo človek Bogu zvesto služil, mu bo Bog delil neštevilne milosti, obsipaval ga bo z nešteti dobrotami. Spolnjevanje božjih zapovedi in časna sreča sta torej v prav tesni zvezi. Vsem umljive so torej besede Jezusove: »Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse to se vam navrže!« (Mat. 6, 33.) Najprej skrbi, dragi moj, da boš vestno spolnjeval božje zapovedi, da boš vestno Bogu služil — to ti bodi prva in največja skrb — in Bog te bo preskrbel z vsem potrebnim! Tukaj si bo morda kdo mislil: skušnja nas pa vendar uči, da tudi pravične skristjane zadevajo hude nadloge, dočim mnogokrat grešniki živijo v izobilju in sreči. Torej nima

časna sreča prav nič opraviti s spolnjevanjem božjih zapovedi. Dragi moji! Ta resnica spada med skrivnostne božje sklepe, mi pa govorimo danes o navadnih sklepah božjih. Ako mora včasih pravičnik tukaj na zemlji trpeti, Bog to zato dopušča, da pravičnik tukaj na zemlji zadosti za svoje časne kazni in za svoje male grehe, da mu ne bo treba v večnosti trpeti. Če se pa grešniku tukaj na svetu dobro godi, moramo pomisliti, da ima tudi vsak grešnik kaj dobrega na sebi. Taka dobra dela, katera dela grešnik tukaj na zemlji, mu Bog plačuje s časno srečo, ker mu ne bo mogel v večnosti poplačati z večnim plačilom. Kljub temu pojavu je pa neovrgljiva resnica, da deli ljubi Bog obilo vsestranskega blagoslova tistim, ki večno spolnjujejo njegove zapovedi. Zato je že kralj David zapisal te-le besede: »Bil sem mlad, in postaral sem se, pa nisem videl pravičnika zapuščenega, ne njegovih otrok, da bi prosili kruha.« (Ps. 36, 25.)

Kakor pa pravični Bog že tudi na tem svetu blagoslavlja svoje zveste služabnike, tako kaznuje on tudi že na tem svetu tiste, katerim niso mar njegove zapovedi. Hudobnežem je zažugal Bog s strašnim prokletstvom. V sv. pismu beremo to-le: »Ako ne boš spolnjeval in storil vseh zapovedi postave, ki so zapisane v teh bukvah, in se ne boš bal njegovega veličastnega in strašnega imena, to je, Gospoda svojega Boga: bo namnožil Gospod tvoje šibe, in šibe tvojih otrok, velike šibe in trajne, hude in dolge bolezni. In obrnil bo nate vse šibe egiptovske, katerih si se bal, in šle bodo za teboj. Vrh tega bo dal Gospod nate vse bolezni in šibe, ki niso zapisane v bukvah te postave, dokler te ne potare, in ostanete maloštevilni, ki ste bili poprej po množini kakor zvezde neba, zato, ker niste poslušali glasu Gospoda svojega Boga.« (V. Moz. 28, 58—62.) Povejte mi, ali ne potrjuje te resnice obilo zgledov! Adam ni poslušal Boga, in Bog ga je kaznoval. Faraon se je ustavljal volji božji, in Bog je hudo kaznoval njega in njegovo ljudstvo. In kako se je godilo Izraelcem, izvoljenemu ljudstvu? Dokler so poslušali Izraelci glas božji, so bili srečni. Ko so pa postali Bogu nezvesti, so morali čutiti maščevalno roko božjo. Zato pravi Job: »Kdo bi se uprl (Bogu) in bi imel mir?« (Job 9, 4.) Dragi moj, poglej tudi v knjigo svojega življenja! Kaj ne, koliko skrbi in solz, koliko sitnosti in nadlog bi si bil prihranil, ko bi se bil vedno ravnal po božjih zapovedih! Ti si pa iskal sreče po grešnih potih, zato si zapravlil božji blagoslov in zdihuješ pod težo božjega prokletstva.

II. Spolnjevanje božjih zapovedi nam ne prinaša samo časne sreče, ampak nam prinaša tudi večno srečo. Da boste, dragi v Gospodu, to resnico bolje umeli, pomislite,

da ni na svetu nobene reči, ki bi bila stvari božji bolj nedostojna in človeški duši bolj škodljiva, ko je greh. Greh vzame človeku vse dobro, kar ima in kar pričakuje. Greh vzame duši njeno lepoto, mirno vest, milost božjo in pravico do nebes. Zoper to zlo nam je postava božja najboljše sredstvo. Zato pravi David: »Postava Gospodova je brezmadežna, izpreobrne duše; pričevanje Gospodovo je trdno, daje modrost malim. Zapovedi Gospodove so prave, razveseljujejo srca; povelje Gospodovo je svetlo, rasvetljuje oči.« (Ps. 118, 8. 9.) Da, postava božja je neomadeževana, ker izključuje vsako razžaljenje božje in krivico do bližnjega. Postava božja nam veže roke, da ne delajo krivice, nam veže noge, da ne hodijo po potih hudobije, nam zavezuje srce, da ne postane ognjišče grdih misli in želj, nam zavezuje jezik, da ne laže in ne preklinja. Sploh postava božja urejuje celega človeka. Pri psalmistu beremo dalje: »Zapovedi Gospodove so prave, razveseljujejo srca.« (Ps. 118, 9.) Spolnjevanje božjih zapovedi nam namreč prinaša srčno veselje in mir. Dragi moji, ali še morete misliti kaj boljšega, slajšega, ko je srčni mir, srčno veselje? Če si tudi še tako siromašen, tako bolan, tako zapuščen, zaničevan, preganjan in imaš mirno vest, si sredi svojih nadlog veliko srečnejši nego tisti, ki ima kupe zlata in časti, pa nima mirne vesti.

Imeniten gospod pride nekoč na lovu do siromašne koče, v kateri sliši veselo petje. Stopi v kočico in najde v njej gobavega bolnika, ki je navdal lovca z velikim studom. Ves iz sebe je vprašal lovec gobavca, kdo je prejel v koči. Na to vprašanje je bolnik odgovoril, da je on pel. Gosposki lovec mu je odvrnil: »Kako moreš biti v tolikem trpljenju tako vesel?« Na to vprašanje mu je gobavec odgovoril to-le: »Med Bogom in menoj je še samo ena stena iz zemlje — moje telo. Ko se še ta stena podere, ko umrjem, tedaj pojdem k Bogu. To mi zagotavlja moja mirna vest. Vsled tega sem vedno vesel in komaj čakam, da pride smrt pome, in po smrti se bom z Bogom popolnoma združil.«

Da, toliko veselje donaja vestno spolnjevanje božjih zapovedi. Zato je srečen vsakdo, ki more ob smrtni uri reči s sv. Pavlom: »Lep boj sem bojeval, tek dokončal, vero ohranil. Zdaj mi je pa pripravljen venec pravice.« (II. Tim. 4, 7.)

III. Božje zapovedi so takorekoč nekaka lestva, po kateri se pride v večno srečna nebesa; so ključi, s katerimi se odprejo nebeška vrata. Spolnuj, dragi moj, božje zapovedi, in večna blaženost ti je zagotovljena! Saj je rekel naš Zveličar: »Stori to in boš živell!« (Luk. 10, 28.) Ko bi mlačni in zanikrni večkrat pogledali proti nebu in

zmisnili na neizmerno plačilo v nebeški domovini, bi brezdvomno voljno prenašali vse zemeljske križe.

Očaku Abrahamu je nekoč Bog zapovedal, kakor veste, da naj mu daruje svojega edinega sina Izaka. To povelje božje je bilo za Abrahamovo srce trdo, da, skoraj neizvedljivo. Neizmerno bridko je bilo za njegovo očetovsko srce, da bi usmrtil lastnega sina. Zakaj, Izak je bil edini sin Abrahamov. Tega sina je prejel Abraham na tako čudovit način. Izak je bil edino njegovo upanje. V sinu Izaku naj bi se spolnile božje obljube. Tega svojega sina naj bi bil torej daroval Abraham Gospodu svojemu. »Pokoren vedno poveljem božjim, je vzel Abraham svojega sina in šla sta torej oba,« kakor pripoveduje sv. pismo, »in prišla do kraja, katerega mu je bil pokazal Bog; tukaj postavi Abraham oltar in zloži nanj drva. In ko zveže Izaka, svojega sina, položi ga na oltar vrh grmade. In stegne roko in prime za meč, da bi zaklal svojega sina. In glej, angel Gospodov z nebes zakliče, rekoč: ‚Abraham, Abraham!‘ Ta odgovori: ‚Tukaj sem.‘ In reče mu: ‚Ne stegni roke nad mladeniča in nič mu ne stori: sedaj sem spoznal, da se Boga bojiš, ker nisi prizanesel edinorojenemu svojemu sinu zaradi mene!‘ Abraham povzdigne svoje oči in zagleda za hrptom ovna, z rogmi med trnjem zapletenega; tega je vzel in daroval namestu sina za žgavno daritev.« (I. Moz. 22, 9—13.) Tudi ti, dragi moj, povzdigni svoje oči proti nebu, kadar se ti zdi življenje po zapovedih božjih sitno, pusto, nadležno. Ta pogled proti nebeški domovini ti bo pregnal otožnost srca in te bo navdal s srčnostjo, da boš vestno spolnjeval voljo božjo.

Dobri Bog nam obeta nebesa, da bi mu bili pokorni. Hudobni duh pa nalaga svojim služabnikom neznosna bremena. A kljub temu nočejo premnogi ljudje služiti Bogu, ampak rajši hlapčujejo hudobnemu duhu. Le poglejmo malo v vsakdanje življenje in videli bomo, da je temu tako. Koliko poniževanja, preziranja, klečeplastva mora prestat častihlepnež, preden pride do svoje časti! Koliko truda, skrbi pretrpi lakomnež, skopuh, preden si nakopiči kupe denarja! Koliko nevarnosti, strahu, ljubosumnosti mora prestat nesramnež, preden doseže svoje grešne namene. Da, posvetnjaki se morajo v službi hudobnega duha bolj truditi, več trpeti, ko dobri kristjani v službi božji. Pa za hudobnega duha opravljajo grešniki z veseljem najtežavnejša dela, a za čast božjo ne storijo ničesar, ali pa prav malo. In kaj obeta hudobni duh svojim služabnikom? Pekel, strašno trpljenje v peklju. Oh, prav ima sv. Janez Zlatoust, ki pravi: »Akoravno nalaga hudobni duh težavnejša bremena in daje za plačilo pekel..., ima vendar radovoljnejše služabnike ko Kristus.«

Dragi v Gospodu! Skušnja nas uči, kako žalostno, pusto je življenje človeka, ki živi v grehu, ki se je odtujil Bogu, odtujil sv. veri. Življenje grešnikovo je v marsičem podobno življenju neumne živali. Kakšno življenje šele čaka grešnika, ki je nespokorjen umrl, na onem svetu?! Vsled tega pa vestno spolnujemo zapovedi božje! Če bomo vestno spolnjevali voljo božjo, tedaj bo srečno naše zemeljsko življenje, neizmerno srečno pa bo naše življenje onkraj groba. Amen.

P. Dionizij Dušej.

Osemnajsta nedelja po binkoštih.

Naši priprošnjiki v nebesih in na zemlji.

Ko je videl Jezus njih vero, rekel je mrtvoudnemu: odpuščeni so ti grehi. Mat. 9, 2.

V današnjem evangeliju vidimo prekrasen zgled ljubezni do bližnjega. Ljudem, ki so prinesli mrtvoudnega, se je v srce smilil, zaupali so v Gospodovo pomoč in ko je Jezus videl njihovo sočutje, usmiljenje in vero, je rekel bolniku: »Tvoji grehi so ti odpuščeni.« In ko je bil odstranjen vzrok boleznj — namreč grehi, ozdravil ga je tudi telesno. Glejte, predragi v Gospodu, moč ljubezni do bližnjega. Samega Gospoda gane in nagne, da stori dvojni čudež, ozdravi dušo in telo. Tudi mi imamo mnogo prilike, da lahko pokažemo ljubezen do bližnjega; in če ne moremo v dejanju ničesar storiti, pa vsaj lahko molimo.

Modro je uredil Bog, da vsak človek potrebuje pomoči od drugega. Tudi mogočni kralji in cesarji, tudi največji bogatini pridejo v položaj, da potrebujejo pomoči, da so navezani na molitve ubogih svojih podložnikov.

Toda vpraša se, ali je pa tudi naša dolžnost, da kristjan pomaga bližnjiku, da moli zanj? Gotovo je to naša dolžnost. O tem nam priča sv. pismo, ki tolikrat opozarja na medsebojno molitev. Tako pravi sv. Pavel: »Bratje, molite za nas!« (Efez. 6, 17.) In zopet: »Bodite stanovitni v molitvi za vse svetnike!« to je za vse, ki so po sv. krstu posvečeni. Tudi sv. Jakob piše: »Molite drug za drugega, da boste ohranjeni; ker veliko premore stanovitna molitev pravičnega.« (Jak. 5, 16.) Tako je bila vera med kristjani vedno in povsod, da je naša dolžnost, moliti drug za drugega. Naš Zveličar je celo učil: »Molite za tiste, ki vas preganjajo in obrekujejo.« Če smo torej dolžni

moliti celo za sovražnike, koliko bolj še za svoje brate. Spomnimo se tudi na prelepo priliko, v kateri primerja Kristus svojo Cerkev s telesom, čigar je glava Kristus, mi pa udje. Mi smo z glavo združeni po sveti Jezusovi Krvi. Udje si pa pa morajo med seboj pomagati, morajo ostati združeni. Ta vez pa je medsebojna molitev.

Premislimo torej danes različne priprošnjike v nebesih in na zemlji. Lahko jih razdelimo v štiri vrste: v nebesih in na zemlji je 1. priprošnjik Jezus Kristus; 2. naša mati Marija v nebesih in na zemlji sv. katoliška Cerkev; 3. angeli in 4. vsi svetniki. Vsi ti molijo neprenehoma za nas.

I. 1. Prvi in najimenitnejši naš priprošnjik v nebesih je Jezus Kristus, naš Gospod. O tem piše sv. Pavel: »Kristus Jezus, ki je umrl, On, ki je tudi vstal, ki sedi na desnici božji, ki tudi prosi za nas.« (Rim. 8, 34.) In sv. Janez apostol pravi o njem: »Mi pa imamo srednika pri Očetu, namreč Jezusa Kristusa, pravičnega.« (I. Jan. 2, 1.) Premislimo nekoliko, kako veličasten je ta priprošnjik. Pravični posreduje za nas krivičnike, Sin božji za nas uboge Adamove otroke. Ali nas mar ne bo ta Zveličarjev zgled navdušil, da bomo radi drug za drugega molili?

2. Pa tudi Marija, Mati božja in naša mati, je mogočen zgled, kako moramo za vse moliti. Ne imenujemo Marije brez vzroka svoje matere, pomočnice in priprošnjice. Zato jo imenujejo cerkveni učeniki »prosečo vsemogočnost«. Kar Bog naredi s svojo vsemogočnostjo, to doseže Marija s svojo priprošnjo. Sv. Avguštín pravi: »Če taka mati prosi za nas pri Sinu, je gotovo uslišana.«

Mi pa se imenujemo otroci tako dobre in usmiljene matere. Če pa smo dobri njeni otroci, jo moramo torej posnemati, delati po njenem zgledu in torej moliti drug za drugega.

Mati pa nobenega svojih otrok ne zavrže in od molitve ne izključi. Nasprotno. Čim hudobnejši je kak otrok, tem bolj molí zanj. Tudi mi ne smemo izključiti od molitve ne svojih sovražnikov, ne hudobnih ljudi.

3. Enák zgled molitve in priprošnje nam dajo v nebesih vse vrste svetih angelov. O njih vemo, da so vedno okrog prestola najvišjega, da nosijo naše prošnje pred Boga. Tako beremo v skrivnem razodenju, tako razlagajo cerkvenj učeniki prikazen očaka Jakoba, ko so angeli hodili po lestvici gori in doli; gori nosijo angeli naše molitve, doli pa božje blagoslove in darove. Po angelskem zgledu moramo tudi mi biti priprošnjiki za svoje bližnje.

4. Konečno pa molijo za nas različne vrste svetnikov in svetnic božjih. Če so svetniki že na zemlji oklepali s svojimi molitvami vse ljudi, koliko bolj prosijo za nas šele v nebesih pred prestolom božjim. Kdo naj popiše vse molitve apostolov, priprošnje mučencev, vzdihne spoznavalcev, želje devic? Sv. Cerkev se spominja vsak dan več svetnikov, da nam tako vzbuja zaupanje do njih in njihove priprošnje. Če pregledujemo življenje svetnikov, najdemo svetnike za vse dušne in telesne naše potrebe. Ti nam radi pomagajo, nas ljubijo kot brate in sestre, nas žele večno osrečiti.

II. Pa tudi na zemlji najdem štiri vrste prijateljev, ki nam žele pomagati, ki prosijo za nas. Tukaj je 1. zopet Jezus Kristus na oltarju pri sv. maši; 2. naša mati sv. katoliška Cerkev; 3. angeli na zemlji, to so škofje in duhovniki, in 4. svetniki na zemlji, to so verniki, ki sveto živijo. Vsi ti molijo in prosijo brez prestanka za naš blagor. In ti njihovi zgledi so nam nekako bližji kakor oni nebeških priprošnjikov. Teh ne moremo videti, a zemeljske priprošnje vidimo in poznamo. Njih zgled nas torej nagiblje, da jih posnemamo.

1. Kaj gledamo vsak dan na naših oltarjih? Kaj drugega kakor nekrvavo ponavljanje pravne daritve na križu. Nobena stvar nam bolj živo ne spričuje ljubezni in sprave in usmiljenja Jezusovega kakor sv. maša. Poglejmo na oltar! Kdo prosi tam? Jezus Kristus kot dar in darovalec. Za koga prosi? Za nas. Ali se ne zdi, kakor da slišimo od oltarja: »Oče, odpusti jim; saj ne vedo, kaj delajo?« S tem hoče nas grešnike že nagniti k pokori in h kesanju. Tukaj torej vidimo našega velikega duhovnika, ki vstopi v najsvetejše nove zaveze, da vedno posreduje za nas; tukaj vidimo v njem poroštvo naše sprave, poroštvo božje ljubezni in odpuščanja. To nas mora navduševati, da molimo za vse, da nikogar ne izključimo od svojih molitev, sicer nismo pravi učenci Jezusovi.

2. Kakor prosi v nebesih za nas ljubezniva mati Marija, tako imamo na zemlji skrbno mater sv. katoliško Cerkev, ki nikdar ne jenja prositi in moliti za svoje ude, katoliške kristjane. Ah, da bi mi prav spoznali to ljubečo mater, spoznali njeno skrb in gorečnost! Kako molivno pri vsaki sv. maši; kako prosi goreče pri vseh liturgijah za vse naše dušne in telesne potrebe in zadeve; kako kliče vdano in zaupno pri procesijah za božji blagoslov! Cerkevne pesmi in psalmi, njene krepke in jedrnate molitve, kako čudovite so te! Svojih otrok in njih potreb ne zapusti ne v življenju; ne v smrti. S sv. krstom človek sprejme v svoje naročje, spremlja ga v molitvah in v daritvah skozi celo življenje; ljubeznivo ga Bogu priporoča

zlasti v smrtni uri in ne pozabi ga niti onstran groba. Saj vemo, kako naklanja daritev in molitev svojo zlasti za rajne. In na veliki petek se spominja celo krivovercev, odpadnikov, judov in poganov. Ves svet hoče rešiti, vse ljudi k Bogu pripeljati. Ali ni torej v duhu svete katoliške Cerkve, da tudi mi radi molimo za prijatelje in sovražnike, za dobre in hudobne?

3. Imamo pa tudi angele na zemlji, ki molijo za nas. To so škofje in duhovniki. Tako jih imenuje — angele — sv. Janez v skrivnem razodenju. V resnici so in morajo biti škofje in duhovniki angeli, to je, varuhi, branitelji in čuvaji svojih vernikov. In vsi duhovniki prosijo takorekoč z enim glasom, z enim jezikom in enimi usti k Bogu. Vsi namreč opravljajo dan za dnevom eno in isto molitev, namreč brevir; vsi opravljajo vsak dan nekrvavo daritev sv. maše. Kako veličastno in vzpodbudno je, ko okrog 300.000 duhovnikov molitev in daritev kipi proti nebu v spravo in blagoslov. Zato se bere v cerkvenih molitvah: »Svet je ta kraj, na katerem moli duhovnik za prestopke in grehe svojega ljudstva.« Poleg tega pa moramo premisliti, da je sv. Cerkev vedno uslišana, ker je ljubljena nevesta Jezusa Kristusa, ki jo je odkupil s svojo krvjo, ustanovil s svojo krvjo in jo ohranja brezmadežno po svoji krvi. Ali se torej ne bomo vsi ljudje — duhovniki in verniki — združili v skupni molitvi s sv. Cerkvijo?

4. Končno pogledjmo še zgled, ki ga nam dajo svetniki na zemlji, to so vsi kristjani, ki po vesoljnem svetu razkropljeni sveto in pravično živé. Vernike imenuje tudi sv. pismo svetnike na zemlji. In hvalo moramo dati Bogu, da je vkljub izprijenosti sveta še vedno veliko svetnikov po zemlji iz vseh stanov, obojega spola in vseh narodov. Še vedno imamo na zemlji veliko število apostolov, mučencev, spoznavalcev in devic.

Mi imamo apostole, to so misijonarji, ki zapuste vse doma: premoženje, čast, službo, starše in dom, ter gredo v daljne, težavne in neznane kraje oznanjat Jezusa Kristusa. Imamo mučence, ki tudi v današnjih časih prelijejo kri za Gospoda, ki trpe v vojski, ki so mučenci doma, skriti pred svetom. Marsikatera žena in mož, dekle in mladenič, starčki so skriti mučenci v družinah. Imamo spoznavalce, ki javno in očitno priznavajo in kažejo svojo vero; imamo veliko število devičkih duš, ki po samostanih in med svetom ohranijo neomadeževano sveto čistost. Vsi ti molijo za nas, ž njimi združeni moramo tudi mi moliti za vse.

Predragi v Gospodu! Tako smo premislili različne vrste naših priprošnjikov v nebesih in na zemlji. Toda bi

znal kdo ugovarjati: saj imamo Jezusa Kristusa, samega Boga, za srednika, ali mar ta ne zadostuje, da iščemo še drugih? Gotovo zadostuje, a Bog hoče, da tudi mi molimo, ker smo udje enega telesa, čigar glava je Jezus Kristus. In to občestvo, vzajemna ljubezen se kaže zlasti v očenašu. Tu ne molimo v ednini; oče moj, ampak vse prošnje so v množini, oče naš, pridi k nam tvoje kraljestvo, daj nam danes naš vsakdanji kruh, odpusti nam naše dolge, ne vpelji nas v skušnjavo, reši nas hudega. Bog sam torej hoče in po njegovi volji molimo drug za drugega, da bomo zveličani vsi in tamkaj večno Boga hvalili, molili in ljubili. Amen.

Rožnivenška nedelja.

Sv. rožni venec v zgodovini.

Kraljica sv. rožnega venca —
prosi za nas!

Lepo, hvale in priporočevanja vredno navado imajo krščanske hiše in družine. Ko so namreč delo dokončali in odvečerjali, pokleknejo in molijo rožni venec. In to se godi dan za dnevom, po zimji še zjutraj in zvečer. Rožni-venec je ljudem, zlasti našemu dobremu, slovenskemu ljudstvu najbolj prijetna in ljuba molitev. In kako tudi ne? Saj je to prav za prav Marijina molitev, kakor je očenaš Gospodova, Jezusova molitev. Očenaša nas je učil, kakor znano, Gospod Zveličar sam; rožnega venca nas je pa Marija učila. — Kdaj pa? Precej bomo slišali. Ali recimo kar naravnost: Rožni venec nas je Marija učila po sv. Dominiku, in sicer v 13. stoletju.

Takrat je sv. vera močno pešala, krivovera in nevera se je pa vedno bolj širila. Posebno žalostno je bilo na Španskem in južno francoski deželi. Po teh deželah, kjer so poprej nebeško Kraljico goreče častili, so takoimenovani Albingenzi s svojo krivo vero na tisoče ljudi preslepili, jih odtrgali od edinozveličavne katoliške vere ter izročili tako večnemu pogubljenju. Krive nauke so Albingenzi trosili o sv. Trojici, zavrgli so sv. zakramente, sramotili sv. obrede; celo Sina božjega in preč. Devico Marijo so se predrznili napadati, preganjali so duhovnike, podirali cerkve. Z gorečnostjo se je uprl krivi veri sv. Dominik - menih, katerega je papež Inocencij III. leta 1208. tje poslal. Tri leta je delal: molil zlasti k Mariji, postil se in svoje telo pokoril — pa zastonj. Naposled sklene goreči mož obrniti

se za pomoč zoper krivoverce k Mariji, Kraljici nebes in zemlje. Nekega dne poklekne pred oltar Marije Device ter jo prisrčno prosi, naj ona pomaga. Prikaže se mu Marija v blišču in veliki svetlobi ter mu reče: »Ti veš, kakšnih sredstev se je poslužil usmiljeni Bog, da je odrešil človeški rod. Najprvo je prišel angel Gabriel ter pozdravil Marijo: »Češčena Marija...«, potem je prišlo rojstvo Jezusovo; potem je nastopilo njegovo bridko trpljenje: pri krvavem potu na Oljski gori, pri bičanju, trnjem kronanju in nazadnje grenka smrt na križu. Za tem je sledilo njegovo častljivo vstajenje in čudovit vnebohod. — Tako, na ta način je bil svet odrešen. Te skrivnosti iz življenja in smrti Jezusove ovite z očenašem in češčenamarijo napravijo skupaj nekak venec — te skrivnosti iz življenja mojega Sina so zame prijetne cvetlice ali rože, zato jih vse skupaj lepo zbrane po pravici imenujem rožni venec. Oznanuj ta venec odpadlim krivovercem in pomagalo bo.« »Ta molitev je mojemu Sinu in meni zelo dopadljiva.«

Odslej sv. Dominik ni več počival. Goreče je delal, da izvrši naročilo nebeške Kraljice. V mestu Toulouse je začel leta 1208. razlagati lepo pobožnost sv. rožnega venca ter jo ljudem priporočati. Čudovit je bil njegov uspeh. Trumoma je vrelo ljudstvo k Dominiku, da so združeno molili sv. rožni venec ter poslušali razlaganje 15 skrivnosti njegovih. Pobožno so poljubovali molek ter ga močili s solzami, s solzami kesanja nad storjenimi grehi. Od kraja do kraja je hodil sveti mož. Kmalu so se pokazali veličastni sadovi molitve sv. rožnega venca: rimski papež, da, ves svet je strmel nad velikanskim uspehom. Nad 100, 1000 odpovedalo se jih je dan za dnevom krivi veri ter povrnilo v naročje prave Cerkve. Brezštevila grešnikov, ki so bili zapleteni v velike hudobije, se je spravilo z Bogom.

Kdo bi se ne čudil, da se je takoj v začetku sv. rožni venec skazal kot tako mogočno molitev. Pa tudi poznejša zgodovina priča nam o mogočnosti te molitve. V vročih bitkah so se vojaki priporočali Mariji rožnivenški, in pomagala jim je velikokrat očitno, posebno v bojih zoper Turke. Spoznavali so samj večkrat: sovražniki so se bojevali zoper nas; pa Marija, rožnivenška Kraljica, je bila naša zmaga.

Kakor smo že večkrat slišali, so bili hudi časi takrat, ko so Turki napadali kristjane. — In res, odkar so oni leta 1453. premagali Carigrad, ni bila Evropa nič več varna pred njimi. Kamor so prišli, povsod so ropali, požigali, morili ter hoteli krščansko vero popolnoma zatreti. Tako je bilo tudi v 16. stoletju za časa papeža Pija V. — Tedanji sultan Selim II. je močno divjal zoper kristjane. Sv. papež

Pij V. pregovori krščanske vladarje, da se vzdignejo zoper krvoločnega Turka. Za vojskovodjo krščanski armadi je bil izvoljen 24 letni poseben častilec Marijin. Zaobljubil se je na božjo pot v Loreto, ako mu Marija pripomore do zmage. To obljubo je tudi spolnil in loretansko cerkev bogato obdaroval. — Papež Pij V. je vso vojsko izročil še pod Marijino varstvo, da bi bila zmaga bolj gotova. Verniki so pa takrat v dolgih procesijah romali k Materi božji v Loreto, da bi Bog na Marijino priprošnje rešil kristjane grozovitega sovražnika. — In res boj se prične. Dne 7. oktobra leta 1571. zadenete obe vojski skupaj pri Lepantu. Pet celih ur je trajalo strašno bojevanje. Kristjani so premagali. 130 ladij so dobili od premaganih Turkov — okrog 90 so jih pa potopili.

Kaj se je pa tisti dan godilo po krščanskem svetu? S čim so pomagali ljudje, ki se niso udeležili boja? Da, veliko so pomagali! Po želji sv. očeta so molili sv. rožni venec ter tako Marijo klicali na pomoč za srečen izid te odločilne vojske. V rimskih cerkvah je bilo sv. Rešnje Telo izpostavljeno. Sv. papež Pij V. sam je prisrčno molil. Nankrat se pa vzdigne: stopi k oknu; odpre je in nekaj trenutkov ves zamišljen gleda proti Lepantu. Nato pa ves vesel zakliče pričujočim duhovnikom: »Hitite v cerkev in hvalite Boga, ker Gospod nam je zmago dodelil.« — In res v tistem trenutku je bila zmaga dobljena. Veliko veselje je zavladalo po vsem krščanskem svetu. Vsi pa so pripisovali zmago mogočni priprošnji Marijini. Zato je naslednik Pija V., Gregor XIII., zapovedal, da naj po vseh cerkvah, kjer imajo bratovščino sv. rožnega venca, obhajajo praznik Kraljice sv. rožnega venca prvo nedeljo v oktobru.

Kdaj je bil pa današnji praznik zaukazan za ves katoliški svet? Leta 1716. Povod k temu je dala zopet nova zmaga nad Turki. Po hudem udarcu pri Lepantu so oni nekaj časa mirovali. Toda leta 1683. so zbrali zopet strašno vojsko, ki se je vzdignila iz Carigrada, se valila čez Ogrsko proti Dunaju. Sultan se je bahal, da bo s to vojsko končal ves krščanski svet, da bo pridrl s svojimi konji celo v Rim ter jih nagnal v cerkev sv. Petra. Dne 14. julija imenovanega leta je prišel pred Dunaj, katerega je oblegel skoro od vseh strani ter jel vanj streljati. Kristjani se so sicer močno bojevali, vendar jih je bilo premalo, da bi mogli biti sovražni četi kos. Sila je bila čedalje večja. Ko je pa do vrha prikipela, je prišla tudi toli zaželjena pomoč. Poljski kralj Sobijeski je prišel s svojo vojsko na pomoč. Dne 12. septembra se je vnel hud boj. Okrog 80.000 kristjanov se je bojevalo z 200.000 nevernih Turkov. Sobijeski in drugi krščanski vojvode so tisto jutro prejeli sv. obhajilo, vojaki pa blagoslov svojih mašnikov; v vseh

dunajskih cerkvah pa so verniki molili in Marijo klicali na pomoč. — In sicer: ne zastonj. Na večer tistega dne so bili sovražniki premagani in v beg pognani. Pobožni cesar Leopold I. se je hotel za to veliko dobroto Materi božji hvaležnega skazati in je poprosil papeža Inocencija XI., »naj praznik sv. rožnega venca po vsem svetu razširi.« Toda papeža je smrt prehitela. Šele njegov naslednik papež Klemen XI. je s posebnim pismom l. 1716. zapovedal, naj se rožnivenški praznik vsako leto po celem katoliškem svetu obhaja; posebno še v zahvalo, ker je bil Turek po molitvi rožnivenških bratovščin vnovič pozneje spet — srečno premagan.

To so torej trije zgodovinski dogodki, ki dovolj jasno govore za važnost in moč sv. rožnega venca. Lepa je ta molitev, ker nas spominja vseh skrivnosti našega odrešenja; ljuba nam mora biti, ker nas jo je takorekoč Marija sama naučila; z veseljem in zaupanjem jo moramo opravljati, ker ima v sebi tako moč. Molimo jo radi! K temu naj nas spodbada naredba sv. Cerkve, ki je cel mesec oktober tej molitvi posvetila in tudi odpustke podelila. Radi jo molimo to Marijino molitev! Tudi mi se bomo z njo prikupili Mariji, da nam bo pomagala premagati naše dušne sovražnike. Amen.

Fr. B.

Dvajseta nedelja po binkoštih.

Sredstva, da postaneš veren.

K Gospodu je prišel neki kraljič s prošnjo, naj ozdravi njegovega nevarno bolnega sina. Jezus usliši prošnjo tega moža, ozdravi čudežno bolnega sina in kraljič je veroval in vsa njegova hiša. Vera tega moža me spominja nekega čudnega pojava v današnjih dneh. Mnogo je namreč ljudi, ki so sami neverni, ki pa blagrujejo tiste, ki verujejo. Zakaj pa to? Zato, ker so oni, ki so neverni, zgubili veliki zaklad vere, njih vest je nemirna in njih življenje je zgubilo najtrdnjšo oporo v bridkostih in nesrečah. To pa nam je dokaz, da vera ne skrbi le za prihodnjo srečo, marveč tudi za sedanjost. Marsikdo zdihuje in pravi: »Saj bi rad zopet veroval!« — Lepe so te besede, ki pričajo saj o dobri volji. Kaj naj pa stori oni, ki bi rad zopet veroval? Kdor hoče postati zopet veren, ta mora rabiti sredstva, ki vodijo k veri. Ta sredstva so: Uči se, moli in delaj to, kar vera uči.

Uči se! Zlasti dandanes je pomilovanja vredno, da jih je toliko, ki so v verskih rečeh do cela nevedni. Česa

se svet dandanes ne uči? V vsaki vedi hočejo biti ljudje nekoliko podkovani. Učimo se zgodovine, pečamo se z raznimi šegami in navadami tujih ljudstev, učimo se prirodoznanstva, književnosti, pri tem pa le preradi pozabimo, da bi si pridobili tudi temeljitega pouka o veri, o verskih resnicah, o zgodovini sv. Cerkve, o njenih zapovedih in prepovedih. Še več! Kar vemo o Cerkvi, o veri, smo morda zajeli iz Cerkvi sovražnih knjig in časopisov. To znanje, katero smo zajemali iz tako slabih virov, je samo ob sebi umevno površno, napačno in je bolj pripravno za zbujanje dvomov, kakor pa za utrditev resnice. Marsikdo si dobro zapomni ugovore zoper vero, noče pa pogledati knjig, ki pobijajo te ugovore. Ako si hočemo pridobiti kako vedo, ne bomo brali knjig, ki zametujejo to vedo, marveč vzeli bomo v roke knjige, ki se z vso resnobo pečajo z vedo, katere se hočemo priučiti. Krščanstvo se učenosti in učenja ne boji. Sv. Cerkev kaj rada vidi, ako se vtopimo v znanstvo o verskih rečeh. Filozof sv. Justin, sv. Dionizij, sv. Ciprijan so bili neverniki in postali so verni vsled tega, ker so razmotrivali resnice krščanstva. Tudi dandanes se mnogokrat spreobrne kak krivoverec, ker je prišel vsled pridnega študiranja do resnice. Filozof La Harpe piše: »Raziskoval sem in veroval sem; raziskujte tudi vi in verovali boste.«

Ni pa zadosti samo učenje, marveč potrebna je tudi molitev. Sv. vera ni človeška veda, marveč božja; je dar božji, katerega Bog ne da brez molitve. Molitev je takorekoč vsemogočna, to pa zlasti v slučaju, kadar prosimo za reči, ki so našemu zveličanju potrebne. Ali si moremo misliti uspešnejšega sredstva do spoznanja lastne slabotnosti in nevednosti kakor je to, da stopimo pred Boga in ga prosimo njegove pomoči? Učenje odpravi ovire, pomisleke in pobije ugovore zoper vero; vero nam pa da Bog, zadobi nam jo pa molitev. Judje so videli čudeže Gospodove in vendar niso hoteli verovati, da je Jezus pravi Bog; tako bi videli lahko tudi neverni ljudje čudeže in bi vendar ne hoteli verovati. Prav to je razlog, zakaj ostane mnogo učenih mož nevernih, namreč, ker za dar vere ne molijo. — Filozof La Harpe je postal veren vsled molitve. On sam pripoveduje: »Bil sem v ječi, v majhni jetniški celici. Bral sem nekaj dni sem psalme, evangelij in še nekatere druge knjige. Uspeh je bil kaj nagel in velik. Vera me je premagala, toda tudi preplašila, ker mi je kazala prepad, namreč štirideset zgubljenih let. Videl sem vse zlo in nobenega sredstva zoper to zlo. Obrnil sem se do Boga, katerega sem ravnokar šele začel spoznavati. Vprašal sem: kaj naj storim? Imel sem na mizici knjižico: Hoja za Kristusom. Reklo se mi je, da bom našel pri

branju te knjige mir in tolažbo. Čisto slučajno sem odprl knjižico in bral sem: 'Tukaj sem, moj sin, k tebi pridem, ker si me klical.' — Naprej nisem več bral, pregloboko so mi segle v srce te besede. Padel sem na kolena in dolgo časa sem jokal.« — Vsled molitve je postal veren ta učenjak. O, ko bi vsi oni, ki pravijo: »Kako rad bi bil zopet veren!« tudi molili, in prosili Boga za dar sv. vere, postali bi v kratkem zopet verni.

Slednjič morajo pa oni, ki bi radi postali zopet verni, tudi živeti tako, kakor vera od njih zahteva. Poglejmo tega ali onega, ki ne veruje več, kako veren je bil v mladih letih. Kako srečen je bil na dan prvega svetega obhajila! Zakaj ne veruje več? Zato, ker si je pokvaril svoje srce, ker je postal vsled hudobnega življenja neveren. Ako hočeš zopet veren postati, živi zopet pošteno. Pregrešno življenje ti je vzelo vero, čednostno življenje ti jo bo zopet dobilo. Neki pisatelj piše: »Človek pri dvajsetih letih meni, da je vera napačna; ko je star štirideset let, začne misliti, da vera utegne biti prava; pri petdesetih letih človek želi, da bi bila prava, pri šestdesetih letih ni nobenega dvoma več.« — Ne tolikanj vera je ono, kar nam pristudi vero, marveč težave, ki so z življenjem in spolnjevanjem zapovedi združene.

Učenje, molitev in življenje po veri te bo, ako si vero zgubil, zopet pripeljalo do vere. Isto ti pa bo, ako si tako srečen, da si ostal veren, tudi vero utrdilo. Rad torej poslušaj in prebiraj verske reči, rad moli in živi vedno po veri! Amen.

J. P.

Enoindvajseta nedelja po binkoštih.

(Obletnica cerkvenega posvečevanja.)

Dvojni tempelj božji.

Na zelo slovesen način se vrši posvečevanje nove cerkve. Posvete jo škof sami v spremstvu mnogoštevilne duhovščine. Tisti dan je velik praznik za dotično župnijo. In leta in leta potem še pripovedujejo stari ljudje svojim vnukom in pravnukom, kako je bilo silno lepo ter slovesno oni dan, ko je bila njihova cerkev posvečena. In prav je to, da gre ta pobožen spomin od roda do roda. Sv. Cerkev je istih misli. Zato je postavila današnji praznik, ob katerem se spominja na posvečenje vseh cerkva po svetu in nas spominja k svetemu spoštovanju do tako posvečenega templja božjega, kar so naše cerkve — prave hiše božje. Obenem pa nas tudi spominja, da je tudi naše telo tempelj

božji in da ga imejmo v časti. O tem dvojnem templju božjem hočemo torej danes premisliti:

1. Kako so posvečene naše cerkve in kako se obnašajmo v njih in 2. kako so posvečena naša telesa in kako se obnašajmo do njih.

Bog nam daj prav spoznati svetost obeh templjev božjih in temu primerno sveto živeti!

1. Kako so posvečene naše cerkve in kako se obnašajmo v njih? Obred cerkvenega posvečevanja je jako obširen. Zato ga ne bom natanko opisoval, ampak vam ob kratkem poudaril samo najpoglavitnejše in najznačilnejše stvari, in te so tri:

a) kropljenje cerkvenih tal in cerkvenih sten zunaj in znotraj. Zunaj grede škof v procesiji trikrat okoli cerkve in krope cerkvene stene z blagoslovljeno vodo prvič v višini, drugič pri tleh in tretjič v sredini. Znotrej pa ravno tako krope cerkvene stene in tla z gregorijansko vodo, ki obstoji iz blagoslovljene vode, blagoslovljene soli, blagoslovljenega vina in pepela. Kropljenje znači, da se odloči ta stavba samo v božjo čast in sveto porabo;

b) maziljenje cerkvenih sten s sv. krizmo na dvanajsterih krajih v spomin dvanajsterih apostolov, ki so stebri sv. Cerkve;

c) slovesno posvečenje velikega oltarja, v katerega se zazidajo svetinje sv. mučencev in se mazili s krstnim oljem in s sv. krizmo.

To je v glavnem obred cerkvenega posvečenja. Molitve in vse, kar se pri tem posvečenju godi, je silno lepo in vzvišeno. Po tem sv. dejanju postane cerkev nad vse zemeljsko svet kraj, svetejša kot Salomonov tempelj. Nato opravijo škof sv. mašo in med njo pride v to novo hišo božjo stalno prebivat sam živi Bog Jezus Kristus v zakramentu presv. Rešnjega Telesa. In bolj kakor o Salomonovem templju veljajo o naših posvečenih cerkvah besede Gospodove: »Posvetil sem to hišo, — — — da postavim svoje ime ondi na večno in da so moje oči in moje srce ondi vse dni.« (III. knj. kralj. 9, 3.) Da, v tabernaklju bije v sv. hostiji njegovo presv. Srce za nas, pozna naše potrebe, čuti z nami in izliva na nas bogate milosti in vsakovrstni blagoslov.

Kako se torej obnašajmo v teh tako posvečenih hišah božjih? Gospod sam nam odgovarja: »Moja hiša je hiša molitve.« (Luk. 19, 46.) V cerkvi je torej treba moliti, res prav moliti. K pravi molitvi pa spada pobožno in ponižno zadržanje. Torej ali lepo kleči, ali dostojno stoj ali sedi,

če imaš sedež, samo res spodobno, ne kakor v gostilni! Pa moli, lepo moli, nikar se prostovoljno ne vdajaj lenobi in zaspanosti. In ne brigaj se za nobenega človeka, če bi te hotel morda kaj motiti z nepotrebnim nagovarjanjem. Misli si, da si v cerkvi samo ti pa Bog. On neskončno bogati kralj, ti pa neskončno reven berač, pa ga lepo goreče prosí, naj se te usmili in ti pomaga. Če tako misliš in tako ravnaš, se prav obnašaš v cerkvi in dobro skrbiš za svojo dušo in Bog bo tvojo molitev uslišal, kakor je sam rekel že v stari zavezi: »Moja ušesa bodo nastavljena molitvi tega, ki moli na tem mestu.« (II. Kron. 7, 15.)

Nespodobno in grešno pa je, če kdo v cerkvi nalašč dremlje, se pogovarja, se smeje, se po kotih skriva in zviira, se suje ter šepeta z ničvrednimi tovariši. Taki delajo nečast hiši božji, žalost božjemu Srcu in njim velja ostra beseda Gospodova: »Moja hiša je hiša molitve, vi pa ste jo storili jama razbojnikov.« (Luk. 19, 46.) In take »razbojnik«, ki kradejo Bogu čast, čaka tudi pravična kazen božja. Take je Gospod nekoč sam v sveti jezi iz templja spodil z bičem. Zdaj sicer tega ne stori, a ima zanje pripravljene druge biče in druge šibe v obliki raznih nesreč in ako se ne spokore, jih bo na sodnji dan spodil spred svojega obličja v večni ogenj.

2. Drugi tempelj božji je pa naše telo. To nam za-trjuje sam Bog Sv. Duh, ko pravi po apostolu Pavlu: »Ali ne veste, da ste tempelj božji in da Duh božji v vas pre-biva?« (I. Kor. 3, 16.)

Kakor cerkev tako je tudi naše telo posvečeno v tempelj Sv. Duha po maziljenju s sv. oljem in s sv. krizmo. Kdaj pa? — Prvič: pri sv. krstu. Takrat nas je pomazilil mašnik s sv. oljem na prsih in na plečih rekoč: »Mazilim te z oljem zveličanja v Kristusu Jezusu, Gospodu našem, da imaš večno življenje.« Mazilil nam je prsa, da bi nam v prsih gorela luč prave vere in ogenj ljubezni do Boga ter bližnjega. Mazilil nam pleča, da bi z veseljem nosili sladki jarem Gospodov in junaško ter stanovitno prenašali križe življenja.

Potem nam je takoj po sv. krstu mazilil še glavo s sv. krizmo govoreč: »Vsemogočni Bog, Oče Gospoda našega Jezusa Kristusa, ki te je prerodil iz vode in Sv. Duha in ti je odpustil vse grehe, naj te mazili s krizmo zveličanja v istem Kristusu Gospodu našem za večno življenje.« Kako je to silno lepo in ginljivo! Glava nam je takorekoč znamenovana za večno življenje, da bi tam, kjer je bil narejen s krizmo sv. križ, stala krona večne slave!

Ni ti torej glava ustvarjena za neumne, grešne misli in za ogenj v peklu, ampak za poštene, svete misli in da nosi enkrat krono zveličanja. Glej da jo dosežeš!

Drugič: smo bili maziljeni s krizmo pri sv. birmi. Škof so nam naredili s sv. krizmo na čelu križ in rekli: »Zaznamenjam te z znamenjem križa in potrdim te s krizmo zveličanja v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.« S tem smo dobili na čelo in na dušo neizbrisno znamenje vojščakov Kristusovih, da se ne sramujemo vere v križanega Jezusa, ampak se za ta sveti prapor junaško borimo in ga enkrat iz vojske tega sveta prinesemo kot zmagovalci v sveta nebesa. — Tako je torej naše telo posvečen tempelj božji. Božja volja je in naša sveta skrb mora biti, da ga tudi svetega ohranimo in ga nikdar ne oskrunimo s smrtnimi grehi. Zlasti sta dva greha, ki skrunita človeško telo, namreč pijanost in nečistost. Ta dva greha in posebno še nečistost oskrunita na telesu sv. posvečenje, mu jemljeta lepoto, moč in zdravje. Napravita iz templja božjega svinjak divjih strasti in gnezdo raznovrstnih bolezni. Čaka pa take oskrunjevalce še hujša kazen, ki jo je zagrozil Bog sam, rekoč: »Ako pa kdo tempelj božji oskruni, ga bo Bog končal. Zakaaj tempelj božji je svet, kar ste vi.« (I. Kor. 3, 17.)

Čaka jih torej, ako se ne spreobrnejo, večno pogubljenje, kjer bo pokončana vsa njihova sreča in se bo na njih pasla večna nesreča, večna žalost.

Da nas torej ne zadene ta strašna nesreča, ubegajmo opomni Sv. Duha: »Telo pa ni za nečistost, ampak za Gospoda. — — — Častite in nosite Boga v svojem telesu!« (I. Kor. 6, 13. 20.) To pa storimo, ako rabimo svoje telo za pošteno delo in živimo v milosti božji. O da bi ga vsi tako rabili!

Zato se zdaj na konec priporočimo Materi božji, naj nam izprosi od presv. Srca, ki v tabernaklju kraljuje, svete življenske resnobe, da bi se do svetih stvari tudi spoštljivo in sveto obnašali! Da bi se pobožno obnašali v naših cerkvah, ki so prave hiše božje. Ako bomo to storili, potem nam bo cerkev tudi hiša dušne in telesne sreče in enkrat vrata v sv. nebesa. — Da bi se zavedali, kako so sveta naša telesa in jih nikdar ne onečaščali s smrtnimi grehi, zlasti ne z ostudno nečistostjo, ampak da v svetosti ohranimo svoje posvečeno telo, da bo tako vredno postalo, nositi enkrat krono večnega življenja. Amen.

M. Štular.

Dvaindvajseta nedelja po binkoštih.

O izvolitvi poklica.

Ljudje smo pod vplivom nauk, ki so nasprotni naukom Kristusovim, vedno bolj navezani na ta svet. Vedno bolj iščemo nebes na tem in ne na onem svetu. Zato presojujamo vse pod ozirom časne in ne večne sreče. Odtod pride, da se oziramo tudi tedaj, ko gre za najvažnejši trenotek v življenju, ko gre za to, da se odločimo za stan, v katerem hočemo trajno živeti, dostikrat bolj na čast, na premoženje, na udobno življenje, kot pa na voljo božjo. Odtod zgrešeni poklici, nesrečni posamezniki, nesrečni drugi, nesrečne družine, odtod tudi dostikrat velike nesreče v človeški družbi. Prav zato hočemo v naslednjem, z namenom, da bi si izbrali vselej svoj poklic po volji božji in da bi tako zagotovili svojo časno in večno srečo, podati nekaj migljajev, ki jih imamo pred očmi, kadar si izbiramo svoj bodoči poklic.

Kaj ne zadnji namen človekov na zemlji je po pameti in naukah sv. vere ta, da Boga spoznava, ga ljubi, mu služi in se tako večno zveliča. Da pa more človek ta namen doseči, je čisto gotovo, da mu je Bog odkazal na zemlji neko mesto, neko službo, neki stan, neki poklic, v katerem bo najlažje dosegel ta namen. Kajti ne moremo si misliti, da bi Bog, ki je neskončno moder, hotel in ljudi ustvarjal, da bi živeli brez vsakega reda. Prav zato je dal posameznim ljudem različne dušne in telesne zmožnosti, ki so primerne za posamezne stanove. Bog torej dela z ljudmi podobno kot dela dober hišni oče s svojimi domačimi, podobno kot dela vrtnar s svojimi rožami, podobno kot dela poveljnik s svojimi vojaki. Kakor odkaže hišni oče vsakemu v hiši tisto delo, ki bo najbolj primerno njegovim močem, kakor vrtnar zasaди svoje rože na tisto zemljo, kjer bodo najlažje uspevale, kakor poveljnik pošlje vojaka v vojski na tisto mesto, ki najbolj odgovarja njegovi spretnosti in hrabrosti, tako hoče Bog, da vsak posamezen človek zbere tisti poklic, ki bo po njegovi najsvetejši volji za človeka najbolj primeren, da doseže svoj zadnji namen, namreč zveličanje v Bogu.

Odtod je jasno, da ne morejo dati poklica ne starši, ne učitelji, ne vzgojitelji, ne bratje, ne sestre; poklic je odločil vsakemu človeku Bog sam.

So pa, če imamo pred očmi nauk svete vere, pred vsem trije poklici: svetni, duhovski in redovniški poklic. V svetnem poklicu živijo ljudje med svetom in njegove dolžnosti obstojijo v izpolnjevanju božjih zapovedi. V duhovskem poklicu živijo duhovniki in dolžnost tega poklica je izvrševanje duhovniških opravil. V redovnem poklicu pa živijo redovniki in redovnice in njihove dolžnosti obstojijo v izpolnjevanju evangeljskih svetov, namreč prostovoljnega uboštva, vednega devištva in prostovoljne pokorščine pod duhovnim poglavarjem. Sicer je res, da so poleg teh treh poklicev še različni stanovi, kot je obrtniški, kmetški, tovarniški, uradniški in drugi stanovi, ki pa so samo veje enega in istega svetnega poklica.

Pred vsem so torej trije poklici, in sicer so vsi trije potrebni in koristni. Potreben je svetni stan, potreben duhovniški in potreben tudi redovniški stan; a dasi so vsi trije potrebni, vendar sta po naukih sv. vere duhovniški in redovniški stan vzvišenejša, in sicer zato, ker sama na sebi človeka lažje pripeljeta, da doseže svoj zadnji namen, namreč zveličanje duše, kot pa svetni stanovi. Seveda, ko trdimo, da sta duhovniški in redovniški stan sama na sebi bolj spoštovanja vredna, nikakor ne mislimo, da bi bili tudi vsi posamezni udje teh stanov svetejši in bi se vsi brez izjeme gotoveje zveličali. Ne pride namreč na to, v katerem stanu si, ampak na tem je vse, da dolžnosti stanu, v katerega te je Bog poklical, natančno in iz ljubezni do Boga izvršuješ. Zato je mogoče, da bo delavec, ki tolče kamenje na cesti, gotoveje in preje zveličan, če vrši svoje delo iz ljubezni do Boga, kot pa duhovnik ali redovnik, ki bi nepoklican izvrševal svoje dolžnosti.

Vsi poklici, vsi stanovi so torej sami na sebi potrebni in dobri, a ravno zato je najboljši stan tisti, ki ga je Bog pravzate odločil. Kajti le v tem stanu boš dosegel pravo srečo, pravo zadovoljnost in mir srca. Le v tem stanu boš dosegel zaželjene uspehe. Le v tem stanu boš dobil potrebnih milosti, da boš v resnici koristil sebi in drugim, da boš dosegel pravo srečo na zemlji in v nebesih. Sicer je nauk sv. vere, da ne greši smrtno in da še ni obsojen v gotovo pogubljenje, kdor izbere poklic proti volji božji, vendar je nauk iste sv. vere, da se bo tak človek težje zveličal, ker bo imel manj za svoj stan potrebnih milosti, zato pa toliko več skušnjav in nevarnosti. Zato vidimo tudi v vsakdanjem življenju marsikoga, ki ima vse, kar mu srce zaželi za ta svet, a vendar je nesrečen in nezadovoljen, nesrečen pa zato, ker si je izbral stan, v katerega ni bil poklican; nasprotno pa vidimo dostikrat revne ljudi, ki živijo v najskromnejših razmerah,

a vendar so veseli in zadovoljni, zadovoljni zato, ker jim je bila pri izberi stanu merodajna pred vsem volja božja.

Silno važno je torej da se vsak posamezen človek odloči za tisti poklic, ki mu ga je Bog namenil. Nastane pa, kajneda, vprašanje, kako naj spoznam, za kateri stan me je Bog odločil.

Tu moramo reči, da včasih Bog sam naravnost pokliče koga v stan, ki mu ga je namenil. Tako beremo, da je Bog sam poklical Mozesa, Davida, Samuela, dvanajstere apostole, sv. Pavla, vodnike in učitelje ljudstva, za označevalca sv. evangelija. Podobni slučajji se dogajajo tudi današnje dni, zlasti ko gre za duhovniški in redovniški poklic. Tako pripoveduje jezuit Friderik Waldburg Wolfegg († 1895) o samem sebi sledeče: Pred desetimi leti sem šel na božjo pot v Einsiedeln. Ko sem vstopil v samostansko cerkev, so pevci na koru peli sledeči verz psalma: »Kaj naj povrnem Gospodu za vse, kar mi je dal?« In tu se mi je zazdelo, kot bi nekdo obrnil to vprašanje naravnost na mene. Poslušal sem dalje in s kora sem slišal odpev: »Kelih zveličanja hočem prijeti in ime Gospodovo bom klical.« Že ob teh besedah sem trdno sklenil, popolnoma posvetiti Bogu svoje življenje. Petje je utihnilo in na prižnico je stopil pridigar, ki je večkrat ponavljal v svojem govoru besede: »Ko zaslišite njegov glas, nikar ne zakrknite svojih src.« »Od takrat dalje«, pravi omenjeni jezuit, nisem imel nobenega pomisleka več, da me Bog kliče v duhovniški stan. Tako sem postal duhovnik, postal redovnik.«

To so torej izredni slučajji, ko Bog kliče tega ali onega v stan, ki mu ga je namenil. Toda redna pot to ni; navadno se je treba mnogo boriti, mnogo premišljati, preden se odločimo za kak stan. Saj nam to kaže vsakdanje življenje. Koliko je n. pr. mladih ljudi, ki odlašajo mesec za mesecem, da, leto za letom, preden se odločijo, da bodo ostali v deviškem samskem stanu, ali pa stopili v zakonski stan. Skoraj se že odločijo, pa se zopet skesajo, preudarjajo na desno in levo — pa so še vedno v dvomu.

Kaj nam je torej storiti v takih rednih in prav pogostih slučajjih, da spoznamo klic volje božje?

Prvo je to, da želimo v resnici voljo božjo, da želimo le tisti stan, ki nam ga je Bog namenil, da imamo pri izvolitvi stanu besede Gospodove pred očmi: »Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse drugo vam bo navrženo.« Zato kličimo kot je klical Savel: »Gospod, kaj hočeš, da storim! Gospod, daj, da vidim Tvojo voljo, daj, da spoznam stan, v katerem mi je zagotovljenih največ milosti, v katerem se najlažje zveličam!« — Žal, da se v vsakdanjem življenju ne godi

tako. Mesto, da bi iskali volje božje, pa iščemo le udobnosti za zemeljsko srečo, iščemo le preradi svetne časti in premoženja.

Druga stvar pa, če hočeš spoznati, ali te Bog kliče n. pr. v zakonski ali deviški stan, je ta, da živiš čisto, ne o m a d e ž e v a n o ž i v l j e n j e. Le skozi čisto steklo posijejo svetli solnčni žarki, tako bo pa tudi le v tiste duše, ki so proste greha, proste grdih strasti, jasno posijala luč božjega razsvetljenja, da lahko spoznaš, kam da te kliče Bog. Zato pravi sv. Hieronim: »Čistim dušam Bog ne odreče ničesar.« — Žal zopet, da nam krstne in poročne knjige naših fara vedno pogosteje govorijo o nasprotnih dejstvih. Kakšna pa je po navadi pot sedanje dni v zakon? Ali ni največkrat grešno znanje, na podlagi tega znanja grešno življenje, iz teh grešnih razmer prisiljene poroke, iz takih porok nesrečni zakoni, nesrečne družine, nesrečni otroci, nesrečne vasi in mesta, nesrečna človeška družba?

Tretjič moraš, če hočeš izbrati poklic po volji božji, veliko moliti. Če nam je namreč molitev po izjavi Kristusovi potrebna v vseh okoliščinah našega življenja, nam je gotovo potrebna tudi v tem trenutku, ko gre za najvažnejši korak, ko si izbiramo stan — morda za celo življenje. Potrebna pa nam je molitev tudi zato, ker hudobni duh gotovo ravno v tem trenutku nastavlja take mreže, da bi odbrali poklic, ki bi odgovarjal željam sveta in naših strasti, ne pa volji božji.

Zato je treba pogosto klicati za razsvetljenje k Mariji, ki je »pomočnica kristjanov«, »sedež modrosti«, »mati dobrega sveta«. Treba je pogosto moliti k Sv. Duhu za dar modrosti in umnosti, za dar moči, da kljub težavam izberemo tisti stan, ki nam ga je Bog namenil. Treba je pogosto iti k sv. maši, pogosto prejeti sv. zakramente.

Četrtič je treba, če hočeš res izbrati stan po volji božji, da resno preišljuješ samega sebe. Kajne, kako resno povdarja trgovec svoje zadeve, ko gre za velik dobiček. Kako resno preiskuje pošten zdravnik svojega bolnika, predno mu zapiše potrebna zdravila. Toda kaj je svetno premoženje v primeri s človeškim poklicem, ko gre za temelj njegove časne in večne sreče, ko gre za celo srečo drugih ljudi! Zato je človek, ki brez pomisleka stopa v kak stan, podoben evangelijskemu možu, ki je začel zidati stavbo, pa je ni mogel dokončati, ker ni prevdaril težav, ki ga čakajo. (Luk. 4, 28.)

Potrebno je torej, da resno razmišljaš o svojih dušnih in telesnih zmožnostih, pa tudi o dolžnostih prihodnjega stanu. Zakaj gotovo je, če kdo nima za kak stan potrebnih lastnosti, ga Bog ne kliče v tak stan. Če bi ga bil namreč klical, bi mu bil dal

tudi potrebnih zmožnosti. — Vprašaj se tudi, če imaš neko prirodno veselje do stanu, ki se ga misliš okleniti. Sicer to veselje ni neobhodno potrebno in tudi ni zanesljivo znamenje bodočega poklica; vendar je gotovo, da je težko izvršiti dolžnosti, kjer ni veselja. Tudi premoženjske razmere vpoštevaj. Zakaj pregovor pravi: Kdor visoko leta, nizko pade. Pred vsem pa se vprašaj, ali te vodi pri odberi poklica čast božja in zveličanje duše, ali pa le lagodno življenje na zemlji.

Zal, da se v življenju zopet godi drugače. Saj so slučaji, zlasti po mestih in delavskih krajih, ko pride dekle po prvem srečanju z namišljenim ženinom v župnišče pa prosi brez vsega premisleka, naj bi bila čimpreje poroka. Kje je tu treznost, kje pamet, kje sreča bodočih zakonskih?

In končno še en važen nasvet, če hočeš res izbrati stan po volji božji. Treba ti je namreč sveta pametnih ljudi. Saj gre za izvolitev poklica največkrat v mladih letih. Mlad človek pa je le prerad vihrav in lahko mišljen, poln dvomov in nemira. Le preveč gleda na zunanost, premalo na svojo notranost, preveč se zanaša na svojo moč, premalo vpoštevava svojo slabost in premalo pozna tudi težave in dolžnosti svojega prihodnjega poklica. Treba mu je torej svetovalcev in čim izkušenejši in modrejši so oni, tem bolje bo zanj. Pa kdo naj mu bo tak svetovalec? Gotovo izkušen spovednik, kateremu pred Bogom zaupaš svojo zadevo, pa tudi skrben dušni pastir, ki pozna tebe in tvoje razmere morda že od prve mladosti. A v prvi vrsti so poklicani že po naravi kot svetovalci tvoji lastni starši.

Saj so dobri starši pred vsem tisti, ki želijo svojemu otroku najboljše. Starši imajo bogato življenjsko izkušnjo. Dobro poznajo dolžnosti in zahteve, ki jih tirja življenje od človeka. Poznajo pa tudi najboljše dobre in slabe strani svojega otroka, poznajo njegovo dušno in telesno sposobnost, poznajo družinske in premoženjske razmere, gledajo v sedanost in prihodnost, pred očmi imajo časno in večno srečo. Zato je dolžnost, in sicer neodpustna dolžnost vsakega otroka, da se posvetuje s svojimi starši o bodočem poklicu.

Vendar pa moramo nekaj odločno povdariti, ko govorimo o starših in bodočem poklicu, to namreč, da starši ne smejo nikdar in nikoli siliti kakega otroka v stan, v katerega se otrok po volji božji ne čuti poklicanega, dasi je njihova sveta dolžnost otroku svetovati po svoji najboljši previdnosti. So namreč starši, ki že pri rojstvu določijo svoje otroke za kak stan, ne da bi pomislili, ali bo otrok pozneje imel potrebne zmožnosti. So

zopet starši, ki gledajo morda samo na časno srečo svojih otrok, pa jih zato silijo s prošnjo, z grožnjo, z zvijačo, s silo, da, celo z grehom v stan, v katerega otrok ve, da ni poklican. O, koliko nesrečnih družinskih mater in očetov je postalo že na ta način. Celo duhovniki so bili, ki so postali na ta način nesrečni sebi in drugim. Taki otroci so podobni pastirčku Davidu. Ko je namreč šel David nad Golijata, tedaj so mu oblekli težko bojno opravo kralja Savla. David pa, nevajen take obleke, se ni mogel gibati in prisiljen jo je bil odložiti. Podobno bo skušal tudi otrok, ki je prisiljen po svojih starših stopil v stan, v katerega ga Bog ni klical, s silo razdreti njegove vezi, kar nam more zlasti potrditi ta in oni nesrečno sklenjeni zakon.

Odtod je jasno, kaj naj stori otrok, katerega silijo starši v stan, v katerega se ne čuti poklicanega po volji božji, pa ga vendar silijo starši. Prosi naj in zopet prosi, da se vdajo! S pridnostjo in ubogljivostjo naj jih skuša omehčati! Če pa le ne gre, potem pa se sme, ko postane polnoleten, odločiti po svoji volji proti volji staršev, pomneč besede Gospodove: »Bogu je treba biti bolj pokoren, kot pa ljudem.«

To torej so nekateri migljaji, katere naj bi vpoštevali otroci in starši, bogati in revni, učeni in preprosti, ko gre za izvolitev novega stanu. Iščimo volje božje... živimo čisto... molimo mnogo... premišljajmo same sebe... posvetujmo se s pametnimi ljudmi in predvsem s starši... in trdno zagotovilo imamo po naukih svete vere, da bomo izvolili tisti stan, ki bo za našo časno in večno srečo najugodnejši, četudi bi bil pred svetom najneznatnejši. Po teh navodilih bo postal vsak izmed nas rodovitno drevo v vrtu njegove Cerkve, ki bo obrodilo bogate sadove sebi in drugim za čas in za večnost največjo korist. Amen.

J. Filipič.

Triindvajseta nedelja po binkoštih.

O smrti.

Jezus je vedel, da je Jajrova hči umrla. To je vedela tudi množica, ki se je nahajala v Jajrovi hiši. Zato se je posmehovala Jezusu, ko je rekel, da deklica ni umrla, marveč le spi. Pa zakaj je Jezus to trdil o mrtvi deklici? On je to trdil iz dvojnega vzroka. S tem je hotel reči: kakor lahko vsakdo zbudi spečega človeka iz njegovega spanja,

ravno tako lahko zbudim jaz to mrtvo deklico iz njenega smrtnega spanja. Kar je Jezus rekel, to je tudi storil. Obudil je mrtvo deklico zopet k življenju. Pa tudi zavoljo svojih učencev je rekel Zveličar, da deklica ni mrtva, ampak le spi, da bi se njegovi učenci ne bali preveč smrti, da bi smrt smatrali za to, kar je v resnici, namreč spanje. Kaj se pa pravi spati? Spati se pravi, odpočiti se od dnevnega napora in nabrati si novih moči za prihodnji dan. Ta nočni počitek je tako prijeten in sladak, da slišiš celo pobožne in potrpežljive bolnike zdihovati: oh, ko bi le spati mogel! In kaj se pravi umreti? Umreti se pravi, odpočiti se v grobu od vsega trpljenja, bojevanja zemeljskega življenja, dokler ne bodo pretekli časi, ko bomo vstali k novemu neumrljivemu, večnemu življenju. Že pobožni in potrpežljivi Job se je tolažil s temi mislimi, rekoč: »Vem, da moj Odrešenik živi in da bom poslednji dan vstal iz zemlje. In spet bom obdan s svojo kožo in v svojem mesu bom gledal svojega Boga. Ravno jaz ga bom videl, in moje oči ga bodo zrle, in ne drug; to upanje je shranjeno v mojih prsih.« (Job. 19, 25—27.) Kakor telesno spanje ne ovira delavnosti naše duše, ravno tako tudi smrtno spanje ne ovira delavnosti človeške duše. Dà, človeška duša je po smrti človekovi v svojem delovanju še bolj prosta in neovirana. Mi to verujemo. Mi verujemo, kar Odrešenik pravi, da je smrt spanje, in se vendar bojimo smrti. Kdo se pač spanja boji? Nihče. Mi vsi hodimo radi spat; pa umreti — umreti ne maramo radi. Naj težijo našo dušo tudi cele gore bridkosti, grenkosti, žalosti, naj je tudi naše telo obremenjeno z neštivilnimi boleznimi, bolečinami, pa smrti se vendar bojimo, umrli bi pa vendar še ne radi. Naj je kdo še toliko star, naj se mu še tako hudo godi, pa si vendar želi, da bi še ne prišla kmalu ponj bela smrt. Ali je kako človeško bitje, ki bi se ne balo smrti? Smrti se ne boji samo lahko-miselni nevernik, ki na vse drugo misli, samo na svojo smrt ne, samo na svojo dušo ne, temveč smrti se boji tudi bogaboječji kristjan, ki neprestano dela za zveličanje svoje duše. Tudi čednostni kristjan se boji smrti, kadarkoli resno misli na besede sv. Pavla: »Ljudem je določeno enkrat umreti, potem je pa sodba.« (Hebr. 9, 27.) Odkod prihaja torej ta strah pred smrtjo? Ta strah pred smrtjo je s smrtjo neločljivo zvezan. Ni ga mogoče popolnoma odstraniti, ampak le zmanjšati, polajšati. Zato mislim, da ne bo brez duhovne koristi za vsakega izmed nas, ako vam danes govorim:

I. o strahotah, ki jih povzroča smrt, in

II. kaj more te strahote polajšati.

I. Kaj se pravi umreti? Umreti se pravi: vse, kar je na zemlji, zapustiti in od vsega, kar je na zemlji, zapuščen biti. Umreti se pravi: vse bogastvo, veselje tega sveta zapustiti. Umreti se pravi: zapustiti kraj, kjer smo bili rojeni in zrejeni, zapustiti hišo, kjer smo stanovali, zapustiti obleko, katero smo nosili, na katero smo znabiti preveč navezovali svoje srce in za katero smo znabiti izdajali preveč denarja, zapustiti denar, katerega smo si s trudom nabrali. Vse to zapustiti, se pravi umreti. Ali povzroča znabiti to smrtne strahote? Prav gotovo ne, vsaj bogaboječemu kristjanu ne, čigar srce v zdravih dneh ni bilo navezano na ta svet. Kaj se pravi umreti? Umreti se pravi, ne ločiti se samo od posvetnih dobrin, ampak ločiti se tudi od tistih, ki so nam bili v življenju dragi in ljubi. Ali so znabiti v tem smrtne strahote? Ne, vsaj za dobrega kristjana ne, ki vé, da piše sv. apostol Pavel: »Nimamo namreč tukaj stalnega mesta, ampak prihodnjega iščemo.« (Hebr. 13, 14.) Kaj se pravi umreti? Umreti se pravi, ne samo ločiti se od svojih dragih, ampak ločiti se tudi od svojega lastnega telesa. Umreti se pravi, s smrtjo se tako dolgo boriti, dokler ne poidejo vse moči življenja in ni duša prisiljena ločiti se od svojega telesa. Ta boj povzročuje smrtne strahote. Smrt, ta posilna ločitev duše od telesa, je nekaj protinaravnega. Človek je namreč iz telesa in neumrjoče duše, ki je po svoji naravi podoba božja. Vsled tega bi se telo in duša nikdar ne ločila, ako bi ne bila grešila Adam in Eva. Pa od tistega trenutka, ko sta grešila Adam in Eva, je prepustil Bog človeka raznim vnanjim sovražnim vplivom, mnogim boleznim in celo tudi smrti. Smrt torej ni nekaj naravnega, ampak je za človeka le kazen za njegov greh, je prišla nad človeka le po pripuščanju božjem. A kakor je vsaka kazen nekaj grenkega, tako je tudi smrt, ločitev duše od telesa, grenka. Duša vé, da bode po ločitvi od telesa stopila v drug svet, kjer še nikdar ni bila, in da postane truplo rop trhljivosti in gnilobe. Radi tega se duša in telo težko ločita. Duša in telo sta podobna prijateljima, ki rajši vse trpljenje skupno prenašata, ko pa da bi se ločila drug od drugega. Da, duša in telo sta v tako tesni zvezi med seboj, da se brez sile ne moreta ločiti drug od drugega. Že vnanjost umirajočega človeka razodeva, kako težko se loči duša od telesa. Umirajočemu človeku osteklene oči, mrzel pot mu lije po obrazu, in hud krč lomi njegove ude. Še hujše bridkosti, muke, boje, kot ločitev duše od telesa, povzroča umirajočemu bridka zavest, da čaka človeka po smrti sodba. Človek, ležeč na smrti postelji, dobro vé, kaj se bo po smrti z njim zgodilo. Njemu so dobro znane besede sv. apostola Pavla, ki pravi: »Ljudem je odločeno enkrat umreti, potem je pa sodba.« (Hebr. 9, 27.) Umirajoči vé, da

bode moral po smrti dajati odgovor o svojem življenju, katero je znabiti večinoma preživel v grehah. Kdo more povedati, s kakšnim strahom napolnjuje ta misel umirajočega? Ako že grešnik, kateremu teži vest obilica strašnih in hudih grehov, trepetaje gre k spovednici, kakšen strah in groza mora navdajati šele umirajočega, ki vé, da bode moral po smrti dajati odgovor o celem svojem življenju. Marsikateri kristjan se v svojih zdravih dnevih takorekoč norčuje iz greha, a na smrtni postelji, ko se mu bodo odprle oči vere, bode spoznal, kaj je večnost in kaj je smrtni greh.

A grozote, katere trpi umirajoči na smrtno uro, poveča še nekaj drugega. Umirajoči se na smrtno uro ne bojuje samo zoper meso in kri, ampak on se mora bojevati tudi zoper moči in oblasti teme. To nam potrjuje sv. pismo s sledečimi besedami: »Satan pride k vam doli v hudi jezi, ker ve, da ima malo časa.« (Raz. 12, 12.) Povejte mi, kdaj ima satan malo časa? Ali ne ob zadnjih zdihljajih umirajočega človeka? Satan ve, da mora sedaj dobiti dušo umirajočega človeka, ali pa bode zanj za vekomaj izgubljena. Vsled tega poskuša hudobni duh vse, da bi ugrabil dušo umirajočega. Zlasti se prizadeva, da bi pahnil umirajočega v oni greh, kateremu je bil vdan v svojih zdravih dnevih. Ako se je n. pr. kdo rad jezil v svojem življenju nad svojim bližnjim, bode hudobni duh skušal, da mu na smrtni postelji zbudi spomine na vse tisto, kar mu je bližnji žalega storil. Na ta način bode satan zopet zanetil v srcu umirajočega ogenj jeze, sovraštva, maščevalnosti. Gorje bolniku, kj se da ujeti v zanjke satanove! Ako je bil kdo vdan nepotrpežljivosti, tako da se je zavoljo malenkostnih reči jezil, da je celo preklinjal v jezi, tedaj bode hudobni duh skušal v srcu umirajočega zbuditi staro nepotrpežljivost in nevoljo na Boga. Ako se bolnik vda taki nevolji in umrje, ne da bi obudil poprej kesanje, je v veliki nevarnosti, da se pogubi. Ako je bil kdo v svojih zdravih letih mlačen, zanikaren kristjan, tedaj mu bode na smrtni postelji hudobni duh vdihnil mržnjo do vsega, kar spominja na Boga. To bode storil hudobni duh, da bi bolnik umrl brez pobožnosti in ljubezni do Boga. Njemu, ki je bil v življenju vdan ostudni nečistosti, bodo na smrtni postelji zopet oživele pred očmi nečiste podobe, reči njegove nečiste ljubezni, da se bo zopet obudilo v njegovem srcu nečisto nagnjenje. Gorje umirajočemu, ako v tako poželenje privoli in umrje, ne da bi se bil skesal svojega greha! Ako je kdo brezbožno, hudobno živel, greh na greh kopičil, njemu bode na smrtno uro hudobni duh naslikal v domišljiji njegove grehe v taki velikosti in množini, da se mu bode dozdevalo, da mu Bog ne more odpustiti njegovih hudobij. Čim večkrat je kdo v zdravih dneh predrzno zaupal v milost božjo,

čim trdovratnejše se je ustavljal milosti božji, čim predrznejše je zametoval navdihovanja božja, tem težje zaupa tak človek ob smrtni uri, da mu bo usmiljeni Bog odpustil vse njegove hudobije. Ne bom vam pravil, kaj se zgodi z grešnikom, ki na smrtno uro obupa nad milostjo božjo. Ako je bil kdo navajen dalje časa živeti v verskih dvomih ali celo se iz nekaterih verskih resnic norčevati, n. pr. iz spo-vedi, večnosti, iz trpljenja v peklju itd., takega nesrečneža bode hudobni duh navdajal z ugovori proti tej ali oni verski resnici. Kaj ne, dragi moji, da je tak nesrečnež vekomaj pogubljen, ako privoli na smrtni postelji v take verske dvome. Posebno pa pomnoži smrtne grozote okoliščina, da človek samo enkrat umrje in da je ta enkratna smrt odločilna za celo večnost. »Smrt,« pravi sv. Bonifacij, »nam da v zadnji uri ime, katero imamo skozi celo večnost.« Kakršen je prvi trenutek po smrti, takšna je cela večnost. Ako je duša ravnokar umrlega človeka v milosti božji, tedaj bo ostala vekomaj v milosti božji in prijateljstvu božjem. Kdor nesrečno umrje, bo vekomaj nesrečen. Ako se komu kako delo ponesreči, ga lahko znova začne. Ako kdo po nesreči pride ob svoje premoženje, si lahko z varčnostjo in pridnostjo pridobi novo premoženje. Ni pa taka z večnim zveličanjem. Ako je človekova duša enkrat izgubljena, je za večne čase izgubljena. Iz večnosti ni izhoda.

II. Smrt je torej nekaj strašnega, groznega. Pa dobremu kristjanu se smrti ni treba bati. Zakaj ljubi Bog nam ponuja pripomočke, ki nam morejo polajšati smrtne strahote. Res je sicer, da je smrt ločitev duše od telesa, da je smrt kazen za greh. Človek mora umreti, ako hoče, ali noče. Pa tudi v tem oziru ima človek nekako prosto voljo, ker more svojo voljo združiti z najsvetejšo voljo božjo, ali pa ne. Ako človek združi svojo voljo z najsvetejšo voljo božjo in si prizadeva za svoje zveličanje, tak kristjan umrje takorekoč v naročju najsvetejše volje božje kot pravi in zvest služabnik božji. A o smrti takega kristjana veljajo besede sv. Duha: »Blagor mrtvim, ki v Gospodu umrjejo.« (Raz. 14, 13.) Kadarkoli je prejel sv. Alfonz Ligvorij sv. obhajilo, kadarkoli je obiskal najsvetejši zakrament, vsekdar je daroval Bogu svoje življenje. Navadno je molil v zahvalo po sv. obhajilu tako-le: »Moj Jezus, darujem ti svojo dušo, svoje telo, svoje zdravje in svoje življenje. Jaz hočem umreti, ker si ti tudi zame umrl na križu. Jaz hočem umreti, ker sem si s svojimi grehi zaslužil smrt. Darujem ti že naprej vse bridkosti, vse bolečine in vse grenkosti svoje smrti v odpuščenje svojih grehov; hočem umreti, ker je tvoja najsvetejša volja, da moram umreti; hočem umreti, ker drugače ne morem priti k tebi kakor

skozi vrata smrti; hočem umreti v čast tvojega božjega srca, v čast brezmadežnega Marijinega srca ter v zveličanje svoje neumrjoče duše.« Tako je molil sv. Alfonz Ligvorij vsak dan. Zato je tudi tako srečno umrl. Posnemajmo v tem oziru tudi mi sv. Alfonza! Mi vsi moramo umreti, ali hočemo, ali ne. Pa mi lahko napravimo iz nujnosti čednost, ako prostovoljno darujemo Bogu svoje življenje. Darujmo pri povzdigovanju, sv. obhajilu in blagoslovu božjemu Zveličarju svoje življenje in molimo tako-le: Jezus, tvoj sem živ in mrtev! Moj Jezus, jaz hočem umreti, ker si tudi ti zame umrl! Jaz hočem umreti, ker sem grešnik in sem si s svojimi grehi zaslužil smrt. Jaz hočem umreti, da bom do zadnjega trenutka spolnjeval tvojo najsvetejšo voljo. Ako mi tako v duhu pokore in združitve z najsvetejšo voljo božjo darujemo Bogu svoje življenje, tedaj takorekoč neha biti naša smrt kazen za greh in postane daritev ljubezni. Jezus sam bo z zasluženjem svoje smrtne bridkosti na Oljski gori polajšal naše smrtne bridkosti in nam bode obudil vero, upanje, ljubezen. Kdor se pa loči, prešinjen s takimi čuvstvi, s tega sveta, ta bo umrl kot otrok božji in dedič nebeškega kraljestva.

Dragi moji! Samo greh je ono zlo, ki dela smrt tako bridko. Kdor pa ima mirno vest, je v stanu posvečujoče milosti božje, njemu se ni treba bati smrti. Vsled tega je pravo in odkritosrčno poboljšanje, spreobrnjenje najboljša in najgotovnejša priprava na srečno smrt. »Srečen je tisti,« pravi pobožni Tomaž Kempčan, »ki tako živi, da je vsak dan pripravljen umreti.« Nemogoče mi je vedeti, dragi moji, kako je z vašim dušnim stanjem. To ve samo vsega vedni Bog. Le to vem, da je bil celo v majhni in sveti družbi dvanajsterih apostolov eden, katerega srce ni bilo čisto. Zato utegne tudi med vami biti ta ali oni, čigar srce je uropano posvečujoče milosti božje. Takemu nesrečnežu kličem z besedami preroka Jeremije: »Vsakateri naj se povrne od svoje slabe poti in od jako slabih svojih misli!« (Jer. 18, 5.) Mi predobro vemo, da čas smrti nj pripraven za ureditev našega računa, da si zagotovimo večno srečo. Zato bodete vi vsi rekli, da je neumen oni človek, ki bi se začel učiti šele tedaj, ko se mu je približal čas, da bi moral napraviti izpit. Nespameten bi bil oni brodar, ki bi odlašal do viharnega časa, preskrbeti si potrebne vrvi in sidro. Prav tako nespameten je kristjan, ki odlaša do smrtne ure ureditev svoje vesti. »Kadar nadloga nanagloma pridere in poguba kakor vihar privrši, kadar stiska in težava nad vas pride, tedaj me bodo klicali, pa jih ne bom uslišal; zgodaj bodo vstajali, pa me ne bodo našli. Zato, ker so pokoro sovražili in za Gospodov strah niso marali, ker se niso mojemu svetu vdali in so vse moje svarjenje

zaničevali. Naj tedaj uživajo sad svojega obnašanja in s svojimi sveti naj se nasitujejo.« (Preg. 1, 27—31.) Te besede govori v sv. pismu Sv. Duh grešnikom, ki od dneva do dneva odlagajo svoje poboljšanje. Čas smrti je torej čas viharja in strahu. Takrat kličejo grešniki Boga na pomoč, toda iz samega strahu pred peklom, brez pravega spreobrnjenja. Zato jih tudi Bog ne usliši. Grešniki bodo tedaj okusili sadove svojega grešnega življenja. »Kar namreč človek seje, to bo tudi žet. Kdor seje svoje telo, bo torej žet od telesa pogubljenja, kdor pa seje svojo dušo, bo žet od duše večno življenje.« (Gal. 6, 8.) Kdor torej nima v redu svoje vesti, naj se kolikor mogoče kmalu spravi z Bogom.

Predragi moji! Darujte večkrat svojemu Zveličarju življenje in smrt! Pripravljajte se s pobožnim življenjem na smrt! Zakaj pobožno življenje je najlepša priprava na smrt. Ako bode ob svojem času priplaval smrtni angelj k vaši smrtni postelji in vam zatisnil trudne oči k nezdravnemu spanju, tedaj se bode mirno ločila vaša duša, olepšana z milostjo božjo, od svojega telesa. Nad vami se bodo spolnile besede sv. pisma: »Blagor mrtvim, ki v Gospodu umrjejo.« (Raz. 14, 13.) Amen. **P. Dionizij Dušej.**

Praznik vseh svetnikov.

Občestvo svetnikov.

Kar je solnce na nebu, to je Kristus Gospod svoji sveti Cerkvi; on jo razsvetljuje, jo oživlja. Saj pravi sam: »Jaz sem pot, resnica in življenje.« (Jan. 14, 6.) — V vidnem stvarstvu pa se nahajajo poleg solнца tudi zvezde, ki nam razsvetljujejo noč. Tudi na zvezdnatem nebu sv. Cerkve opazimo poleg solнца pravice — Jezusa Kristusa — blesteče zvezde, ki nimajo luči same od sebe, marveč jo prejemajo od njega. Te zvezde so svetniki, ki so izvoljeni od Boga, da nam svetijo s svojim zgledom in nam s svojimi prošnjami izprosijo od Boga potrebnih milosti.

Kraljestvo božje je organična enota. Kristus je glava te enote, iz nje se izliva življenje v poedine ude. Kristus je vinska trta, mi smo mladike, ki prejemamo iz trte sok in življenje. To življenje se najlepše kaže v svetnikih, ki so rodili najkrasnejši cvet, najzlahtnejši sad. Oni so najčistejši odsvit božje lepote, božjega življenja. Sveti so, kakor je tudi Bog svet, in po Kristusu so nekako deležni božje narave, v kolikor je to človeku mogoče.

Sveti so tudi verniki v čistilišču ali vicah, ker so se ločili v milosti božji s sveta in zdaj tudi ne morejo več grešiti; samo čistijo se, da bodo popolnoma lepi stopili pred božje obličje.

K svetim se prištevamo tudi mi verniki na zemlji, saj smo vsi poklicani k svetosti, in sv. Cerkev nam da na razpolago sredstva svetosti. Sv. Pavel piše namreč: »Milost in mir vsem svetim, kateri so v Efezu in (to je) vernim v Jezusu Kristusu.« (Efež. 1, 1.)

To so torej tri Cerkve: zmagovalna, trpeča in vojskovalna, in te tri Cerkve imenujemo občestvo svetnikov. Pomudimo se danes na praznik vseh svetnikov pri tej verski resnici.

I. 1. Z m a g o v a l n a C e r k e v. — Verska resnica je, da se svetniki že nahajajo v nebesih, in da so pri Bogu dosegli popolno blaženost. Jezus je s križa obljubil desnemu razbojniku: »Še danes boš z menoj v raj.« (Luk. 23, 43.) In sv. pismo pripoveduje, da je šel Jezus po svoji smrti v predpeklo, kjer so pravični starega veka čakali odrešenja, in jih ob svojem vnebohodu peljal seboj v sveto nebo. Velikanski je obhod, ki se neprestano vrši v nebesih krog prestola Jagnjeta. Na čelu mu je preblažena Devica Marija, potem so sveti apostoli, mučenci, spoznavavci in device. In ta obhod raste z vsako uro in bo rasel do konca sveta. Sv. Janez opisuje ta obhod v skrivnem razodetju tako-le: »Potem sem videl veliko trumo, katere nihče ni mogel prešteti, iz vseh narodov in rodov in ljudstev in jezikov stati pred sedežem in pred Jagnjetom; bili so oblečeni v bela oblačila in palmove veje so imeli v rokah.« (7, 9.) Kaj delajo svetniki v tem sprevodu? Sv. Janez pravi, da hvalijo Boga za zadobljeno zmago, vzklikajoč: »Čast Bogu našemu, ki sedi na sedežu, in Jagnjetu!« (7, 10.)

2. T r p e č a c e r k e v. Semkaj spadajo duše v vicah, ki so vojsko že končale in tudi zmagale. Toda njih povečanje je odgodeno, dokler se ne zacelijo vse rane, ki so jih prejele v tej borbi, dokler ni opravljena pokora za vse grehe in ni plačana kazen zanje.

Da bivajo vica, priča sv. pismo, ki pripoveduje, da je Juda Makabejec zaukazal v templju darovati za duše padlih, ker je trdno veroval, da bodo zopet vstali. »Sveta in dobra je tedaj misel moliti za mrtve, da bi bili grehov rešeni.« (II. Mak. 43—46.)

Gospod Jezus je rekel, da grehi zoper Sv. Duha se ne odpustijo ne na tem, ne na onem svetu. (Mat. 12, 32.) Iz tega

sklepamo, da je mogoče za druge grehe spokoriti se v večnosti; toda v nebesih ne, v peklu tudi ne, torej morajo biti vica.

3. **V o j s k o v a l n a C e r k e v.** K tej Cerkev pripadamo mi verniki na zemlji, ki živimo v vednem boju, v vedni vojski. S kom pa? Največji naš sovražnik je lastno meso, potem hudobni duh, zapeljivi svet, slabi zgledi, napačna načela, pogani, judje in krivoverci, ki neprenehoma napadajo naše verske resnice; slednjič kristjani, ki s slabim življenjem delajo največjo sramoto svoji materi Cerkvi. Tudi za to vojsko nam podaja sv. Cerkev različno orožje, in verniki so v tem boju več ali manj pogumni, več ali manj srečni. Toda vojske ni konec, vojska traja naprej in bo trajala, dokler bo stal svet.

II. Premišljujmo še, v kakem razmerju so te tri Cerkve med seboj; ali katera je tista vez, ki veže zmagovalno, trpečo in vojskujočo se Cerkev? — Vez ta je nevidna, je duhovna, saj je občestvo svetnikov duhovna zveza. Lepa podoba občestva svetnikov je človeško telo, ki sestoji iz mnogih udov. Vsi udje potrebujejo življenske snovi, recimo hrane, krvi. Da pa to dvoje prejmejo, mora biti vsak ud delaven za sebe in za druge. V duhovnem telesu Kristusovem je istotako, samo da je tukaj življenska moč božja milost. Kako delujejo tedaj poedini udje zase in med seboj, da so deležni božje milosti?

1. **Svetniki v nebesih.** a) Mi sicer nimamo nobenega vpogleda v življenje svetnikov; toliko pa vemo, da gori v nebesih ni nobene sebičnosti, nobene brezbržnosti, marveč vsi so edini v proslavi božji in vsak skuša pomnožiti srečo drugega.

b) Svetniki se ozirajo tudi v vica, saj so se po večini vsi čistili v njih. Svetniki molijo za duše v vicah, vesele se njihove rešitve in z veseljem jim hite naproti, ko prihajajo v nebesa.

c) Gledajo pa tudi na nas in na našo zemljo. Saj tukaj je tisto bojišče, kjer so se pogumno in vztrajno vojskovali in tudi zmagali.

Oni nas pa tudi bodrijo s svojim zgledom in nas podpirajo s svojimi molitvami pri Bogu. Gospod Bog se je večkrat usmilil Izraelskega ljudstva zavoljo zvestih očakov Abrahama, Izaka, Jakoba in Davida, ko so le-ti bivali še v predpeklju. Koliko rajši se bo nas usmilil zavoljo svojih svetih, ki že z njim kraljujejo v nebesih.

2. **Trpeča Cerkev v vicah je v zvezi s svetniki.** a) Nebesa so predmet njenega upanja, njenega hrepenenja. Duše v vicah hvalijo in molijo sicer

božjo svetost in pravičnost, vendar so svetnikom zelo hvaležne za njihove molitve, ki jim krajšajo in lajšajo njihovo trpljenje v čistilišču.

b) So v zvezi tudi z nami. Zapustile so nam v grobeh svoja telesa, v glasen opomin, da smo tudi mi umrljivi in minljivi. Zapustile so nam spomin na njihova dobra dela, katera naj posnemamo, zapustile marsikatero lepo ustanovo, ki jo sedaj mi uživamo. Zelo so skrbne za naše telo, za naše duše; saj so nam sorodne po krvi, po prijateljstvu, po isti veri, istem upanju; pomagati nam sicer ne morejo, vendar so njihove želje, njihove prošnje Bogu všeč.

3. Vojskovalna Cerkev. a) Med seboj. Katoličani živimo po vseh delih sveta; ločeni smo po gorovju in morju, ne poznamo se niti po imenu, in vendar vplivamo drug na drugega. Vsi člani vojskovalne Cerkve so ena celota, eno skrivnostno telo Kristusovo. Udje enega telesa pa neprestano občujejo med seboj. Kdor ima zdravo oko, sigurno nastopa z nogami in krepko prijemlje z rokami. Ako želodec dobro prebavlja, se zdrava kri preliva po vseh delih telesa. Isto velja tudi o skrivnostnem telesu Kristusovem. Mnogotere molitve in pokorila, dolgoletno trpljenje, vsakdanje svete maše so v prvi vrsti koristne tistim, ki jih opravljajo; toda ne samo njim, ampak v korist so vsem kristjanom, zlasti tistim, ki so v stanu milosti božje. Tedaj smo katoličani pravzaprav ena duša, eno srce. Ta skupnost se je zdela sv. Pavlu tako važna, da je njej pripisoval svojo zvestobo, svojo vztrajnost. Istih misli je bil tudi sv. Frančišek Ksaverij.

b) Naše delo za duše v vicah. Najlepša miloščina, ki jo človek daje, je pač tista, ki jo delimo dušam v vicah: naše molitve, naše daritve, naša dobra dela in odpustki. Posebno ljubeznivo in genljivo je junaško dejanje, s katerim kristjan prav vse, kar stori dobrega, podeli dušam v vicah. Iz zemlje se neprenehoma vлива mogočna reka polajšanja v vica in gasi pekoči ogenj. Največ se zgodi zanje današnji in jutrašnji dan, ko se potrojijo vse svete daritve katoliških mašnikov.

c) In češčen je svetnikov od naše strani? Mi častimo svetnike, ker so božji prijatelji, naši zavetniki, cvet sv. Cerkve, naš vzor, naša predpoda. Njim na čast zidamo cerkve, postavljamo oltarje, obešamo podobe. Skrbno hranimo njihove ostanke in jih častimo. Svetnike kličemo na pomoč, ker vemo, da nam morejo in hočejo pomagati. Ako »veliko premore molitev pravičnega« (Jak. 5, 16) pri Bogu, koliko več premore molitev svetnika, molitev vseh svetnikov, molitev blažene Device Marije.

Sv. Cerkev sama nas uči svetnike častiti. Skrbno je zbirala ostanke mučencev v prvih stoletjih in na njihovih grobeh je opravljala daritev sv. maše. Odtod je prišlo, da še dandanes škof v vsak novoposvečen oltar vzida relikvije ali ostanke svetnikov, torej se še dandanes mašuje nekako na grobeh svetnikov in mučencev. Tudi iz našega bogoslužja se spozna, koliko važnost polaga sv. Cerkev v češčenje svetnikov. Večinoma v vseh mašnih molitvah se obrača do blažene Device Marije in do božjih svetnikov, da bi oni prosili za nas vse, za mašnike in vernike. V Tridentinskem zboru pa naravnost zapoveduje, da se morajo svetniki, ki s Kristusom v nebesih vladajo, častiti in na pomoč klicati. Kdor ima cerkvenega duha, ta časti svetnike; kdor je malomaren v tej zadevi, je zelo dvomljivo, je-li ima pravega verskega duha.

Pa ne samo častiti moramo svetnike, marveč jih tudi posnemati. Sv. apostol Pavel piše: »Bodite moji posnemalci, kakor sem jaz Kristusov.« (I. Kor. 4, 16.) Ni potreba, da smo svetnikom popolnoma enaki, ker svetniki so imeli tudi napake, so imeli pogreške, katerih nam ne gre posnemati. Mi tudi nimamo toliko milosti, da bi se mogli tako pokoriti, tako zatajevati. Posnemati pa jih moremo v tem, da sovražimo greh, in se trudimo vsak po svojem stanu slediti jim v raznih čednostih, zlasti v ljubezni do Boga in do bližnjega, v stanovski nedolžnosti, v potrpljenju, v zvestem spolnovanju stanovskih dolžnosti itd.

To je tedaj občestvo svetnikov: zmagovalna, trpeča in vojskovalna Cerkev. Vse tri pod eno glavo, glava ta pa je Kristus — Kralj vseh svetnikov — neviden poglavar sv. Cerkve. Stara in krepka je ta zveza in nihče je ne more pretrgati.

Kakšne nauke izvajamo iz današnjega praznika? »Otroci svetnikov smo« (Tob. 8, 5); ta misel je varovala mladega Tobija; naj varuje tudi nas. Tudi mi smo otroci svetnikov, »somesčani njihovi in domačini božji.« (Efež. 2, 19.) Z vsemi svetimi smo povezani v eno velikansko družino. Kako srčna, iskrena in vseobča mora biti naša ljubezen! Ko so pogani videli ljubezen prvih kristjanov, so vzdiknili: Glejte, kako se ljubijo! — Dandanes se mnogo govoriči o ljubezni, bratoljubju, humaniteti. Ali ljubezen, ki je ni vžgal nadnaravni ogenj, ni zanetilo krščanstvo, nosi v sebi kal razdvoja in nikdar ne more spojiti vseh narodov v eno družino. To premore samo vera po Jezusu Kristusu, ki uči, da smo vsi otroci enega očeta, vsi bratje v Jezusu Kristusu.

Milo nam je pri srcu, ko danes kvišku obračamo svoje oči, mi, ki »sedimo še ob babilonskih re-
kah in se spominjamo Siona.« (Ps. 136.) — Toda pogled na sveto nebo in na svetnike božje nas bodri in nas navdaja s sladkim zaupanjem, da bomo tudi mi našli pravo pot v nebeški Sion; saj ga nam kažejo svetniki božji, saj nam njihove prošnje krepijo moči, da ne omagamo. Četudi smo na okrog obdani od sovražnikov, krepko in neustrašeno se bojujmo! Kratka je vojska, večna je krona.
Amen.

P. Hugolin Sattner.

Vseh vernih duš dan.

Poročilo iz vic.

Včeraj smo slišali veselo poročilo, ki ga nam pošilja zmagoslavna Cerkev iz nebeških višav. Danes, ko nam sv. Cerkev kaže bolečine trpeče Cerkve v vicah, se pa ozrimo tudi mi na svoje trpeče brate in poslušajmo, kaj nam govore.

To poročilo ni tako veselo; iz njega veje bridka žalost, iz njegovih besedi odmevajo vzdihj bolečin, iz njega spoznamo bridko usodo svojih rojakov, sorodnikov. Izza te bridkosti pa gleda vsaj en žarek veselega upanja na rešitev. Zato to poročilo združuje dvoje, namreč *opomin* in *prošnjo iz vic*.

Marija, tolažnica žalostnih, vi svetniki nebeški, prosite za nas in za uboge duše v vicah!

Ljubi bratje in sestre v Kristusu! Vprašujete nas, kako nam je tukaj v večnosti. Hudo trpljenje vlada pri nas in bridka žalost nas navdaja. Ustvarjeni smo za Boga, a smo ločeni od njega in to je strašno, to je grozno. Tukaj se učimo, da je strašno pasti v roke živega Boga, tukaj spoznavamo, kako ostra in natančna je božja pravičnost, ki ne trpi nobenega madeža v svojem kraljestvu, ki hoče imeti povrnjeno vse do zadnjega vinarja. Tukaj šele v pravi luči spoznavamo slabosti svojega življenja. Bridko jih obžalujemo, bridko se kesamo. O, ko bi nam bilo dano, stopiti nazaj na zemljo, kako vse drugače bi preživeli čas svojega življenja.

Nam ni dano več stopiti nazaj in popraviti, kar smo zagrešili, nam preostaja samo trpljenje in kesanje. Kar pa nimamo mi, to imate vi. Še imate čas, še imate pri-
ložnost, da se vzbudite in pogledate, kam pelje grešno življenje. O, niti en trenutek več ne odlašajte! Sedaj vam

še sije solnce milosti božje, sedaj imate še prijeten čas, čas rešenja. Kmalu pa se bo nagnil dan vašega življenja, kmalu pride smrt in če nočete sedaj biti prostovoljno priče božjega usmiljenja, boste morali biti enkrat priče neizprosne pravičnosti božje.

Kakšne pa so duše, ki prihajajo k nam? Poglej tu dete v cvetu mladosti, poglej mladeniča, poglej dekleta! Smrt jih je prehitela, preden so spregledali svojo zmoto; prišli so v kraj očiščevanja. Napake mladostnih let, pre-slaba vzgoja, zanikrnost staršev — vse to jih je pripeljalo semkaj. Poglej dalje! Tam vidiš očeta. Bil je dober oče, ljubil je svoje otroke, v svoji ljubezni jim je marsikaj spregledal, česar ni smel. Poglej mater! Bila je dobra mati, preveč je ljubila svoje otroke, prikrivala je njihove napake, zato je prišla sem v kraj trpljenja in joka. Tu vidim sivolaso starost; tudi starim ljudem ne prizanaša pravica božja. Glej torej, vsako starost najdeš tu v vicah, pa tudi razne stanove najdeš. Iz vsakega stanu pelje pot k nam v vice. Čujte torej in molite, pripravljeni bodite, ker ne veste ne ure, ne dneva, kdaj pride Gospod in vas pokliče. Blagor vam, če vas Gospod najde pripravljene, če vas lahko takoj sprejme v svoje kraljestvo!

Sedaj pride pa prošnja, prisrčna prošnja do vas. Molite, iskreno prosimo, molite za nas, zakaj sveta in dobra je misel, moliti za mrtve, da bi bili grehov rešeni. Brez pomoči smo, sami si ne moremo ničesar pomagati.

Oče, mati! Pokleknita na grob svojega otroka, ki ga ljubita, in pomagajta mu, da kmalu zagleda obličje božje. Sin, hči! Glejta grob svojih staršev. Glejta, v zemlji trohni srce blagega očeta, zlate matere, njih duša pa išče miru in pokoja v Bogu, pa ga ne najde, ker mora še bivati zaradi vaju v kraju trpljenja. Molita, sin in hčerka, zame, ta glas vama danes doni iz groba črne jame. Pomagajta nama, okrajšata nama bolečine vsaj za eno uro, oh, vsaj za eno uro! Tebe, mož, prosim, poklekni na grob svoje žene, in žena, ti poklekni na grob svojega moža. Pokažite, da vajina ljubezen sega čez meje groba, da je vajina zvestoba močnejša kakor želo strupene smrti. In nazadnje prosimo tudi mi zapuščeni reveži, pomagajte tudi nam. Nimamo človeka, ki bi se nas usmilil, ki bi se nas spominjal. Naši prijatelji so nas pozabili. Naš grob leži pozabljen in osamljen. Tudi mi bi radi gledali jasno obličje božje, tudi mi bi bili radi rešeni.

Milotožno se glase danes zvonovi. Ti resni, proseči glasovi naj donajajo naš klic, našo prošnjo na vaša ušesa, naj ganejo in omehčajo vaša srca. Molite za nas, prosite za nas, bodite usmiljeni, da bodete usmiljenjé dosegli. Amen.

J. Langerholz.

Homiletična zrna.

Iz homilij sv. Krizostoma zbral prof. Fr. Omerza.

Kdor čednostno živi, temu ne more nihče škodovati.

Ako izpolnjuješ natanko božje zapovedi, boš vedno ti zmagal; ako si utrjen po teh modrih naukih, te ne bo moglo nič užalostiti. Kaj ti more škoditi, kdor ti hoče storiti kaj hudega ali vzeti imetje? Toda preden ti je kdo s tem grozil, ti je ukazal Gospod, da moraš to prezirati in se tako odločno temu odpovedati, da kaj takega Gospoda niti ne prosiš. Ali te hoče vreči v ječo? Toda preden prideš v ječo, ti je bilo ukazano, da moraš biti križan vsemu svetu.¹ Ali govori slabo o tebi? Toda tudi te bolečine te je rešil Gospod, ko ti je obljubil veliko in lahko plačilo za potrpežljivost in te tako očistil jeze in žalosti zaradi tega, da ti je celo ukazal, da moraš za sovražnike moliti. Ali te preganja in ti povzroča nešteto gorja? Toda s tem ti lepša krono. Ali te hoče ubiti in umoriti? Tudi s tem ti zopet zelo koristi, ko ti pripravlja mučeniško slavo, te pošilja tem hitreje v mirno pristanišče, ti daje priliko za večje plačilo in možnost, da se rešiš pri splošni sodbi. To je pri vsem tem najbolj čudovito, da nam ne morejo sovražniki ne le nič škodovati, ampak da še večajo slavo tistim, katerim delajo krivico.

Kdor udari ob diamant, udari samega sebe; kdor brca proti ostnu, zbode samega sebe in dobi težke rane. Ravno tako spravlja samega sebe v nevarnost, kdor hoče škoditi čednostnemu človeku. Kajti hudobija postaja tem slabejša, čim bolj se postavlja proti čednosti. Kakor tisti, ki hoče zadušiti ogenj z obleko, ne pogasi plamena, ampak si sežge obleko, tako se godi tudi tistemu, ki škodj čednostnim ljudem, jih zapira in zaklepa v verige; njim le poveča slavo, sebe pa uniči. Čim več hudega trpiš, ker pošteno živiš, tem močnejši postaneš. Čim bolj cenimo modrost, tem manj bomo čutili potrebe; in čim manj potrebe bomo čutili, tem bolj krepki postanemo in močnejši kot vsi drugi.

Tak mož je bil Janez Krstnik. Zato ni mogel njega nihče užalostiti, on je pa delal Herodu bridke ure. Ničesar ni imel, pa se je dvignil proti vladarju; on pa, ki se je ponašal s krono, škrlatom in neštetim krasom, se je tresel in bal pred njim, ki ni imel več ničesar. Da, še odsekane njegove glave ni mogel pogledati brez strahu. Da se ga je strašno bal tudi še po njegovi smrti, pove sam, ko pravi:

¹ Gal. VI, 14.

»To je Janez, katerega sem jaz umoril.«² Jaz sem ga umoril ne pravi iz prevzetnosti, ampak potolažiti je hotel svoj strah in spomniti zbegano dušo, da ga je dal on umoriti. Toliko moč ima čednost, da je celo po smrti močnejša kakor živi. Zato so prihajali k njemu bogatini, ko je še živel, in ga izpraševali: »Kaj naj storimo ?«³ Toliko imate in hočete zvedeti od njega, ki nima nič, kako bi mogli priti do sreče? Od reveža vi, ki ste bogati? Vojaki od njega, ki nima niti hiše? (Mt. hom. XXIV., 3—4.)

Ljubi čednost zaradi nje, ne iz častihlepnosti!

Ako si častihlepen, greš lahko v puščavo, pa ne boš imel nikake čednosti, dasi ne bo nikogar, da bi te gledal. Čednost samo sramotiti se pravi, ako stremiš po nji zaradi kakega vrvarja, ali kovača, ali kakega drugega izmed mnogih navadnih delavcev, ne pa zaradi nje same, da te občudujejo celo hudobni in taki, ki so daleč od nje. Da, celo sovražnike čednosti kličeš, naj jo gledajo in opazujejo, kot bi kdo sklenil čisto živeti, pa ne zato, ker je ta čednost lepa, ampak da bi ga občudovale nečistnice. Tudi ti si torej izbral čednost samo zaradi njenih sovražnikov, ko bi jo moral občudovati tudi zaradi tega, ker jo hvalijo tudi sovražniki; toda občudovati bi jo moral, kakor se spodobi, ne zaradi drugih, ampak zaradi nje same. Saj se zdi tudi nam sramotno, če nas kdo ljubi zaradi drugih, ne zaradi nas samih. Tako torej sodi tudi o čednosti; ne išči je zaradi drugih in ne poslušaj Boga zaradi ljudi, ampak ljudi zaradi Boga. Ako delaš nasprotno, stremiš na videz po čednosti, pa vendar žališ Boga tako kot tisti, ki se za njo ne briga. (Mt. hom. XX., 2.)

Lakomnež je najnesrečnejši jetnik.

Kdor se ne oprusti grehov na tem svetu, ne bo mogel uiti kazni, ki ga čakajo za nje tam. Kakor vodijo pri nas jetnike v verigah pred sodnika, tako peljejo tudi duše, ko se preselijo s sveta, v različnih vezeh njihovih grehov pred strašni sodni stol. Saj ni naše življenje na zemlji nič boljše kakor ječa. Ako stopimo v tako hišo, vidimo vse vklenjene v verige; tako je tukaj. Če se ne oziramo na to, kar se zunaj vidi, in pogledamo v življenje in dušo vsakega posameznega človeka, vidimo, da je vsaka vklenjena v še hujše kakor železne vezi, zlasti, če prideš do duše bogatinove;

² Lk. IX, 9.

³ Lk. III, 10.

kajti čim več bogastva jih obdaja, tem bolj so zvezani. Ako vidiš jetnika, da je na vratu, rokah in često tudi na nogah vkovan v železo, ga zaradi tega zelo pomiluješ. Tako je tudi z bogatinom. Če ga zapaziš, da ga obdaja nešteto premoženje, vedi, da ni zaradi tega bogat, ampak prav zaradi tega ubog in nesrečen, kajti razen teh vezi stoji pri njem še strašen čuvaj, hudobno poželenje po denarju. Ta mu ne pusti, da bi ušel iz te ječe, ampak mu pripravlja še tisoč drugih vezi in stražnikov in vrat in zapahov, da, v najtemnejši kot ga vrže in mu celo prigovarja, da se naj veseli teh verig, da bi izgubil vsako upanje, da se reši iz tega zla. (Mt. hom. XIV., 4.)

Glava in udje čednosti.

Čednost ima glavo in ude, ki so lepši kakor najkrajše in najlepše telo. Kaj je torej glava čednosti? Ponižnost. Tudi začenja z njo Kristus, ko pravi: »Blagor ubogim!«¹ Ta glava nima sicer las in kodrov, a je tako lepa, da ugaja samemu Bogu. »Na koga bom namreč pogledal,« pravi, »kot na krotkega in ponižnega in tistega, ki se trese pred mojimi besedami?«² In: »Svoje oči obračam do tistih, ki so krotki na zemlji.«³ In: »Gospod je blizu tistim, ki so potrtega srca.«⁴ Ta glava prinaša Bogu namesto las in kodrov prijetne daritve. Oltar je zlat in žrtvenik duhoven; kajti »daritev Bogu je potrť duh.«⁵ Ta čednost je mati modrosti. Kdor ima to, ima tudi vse druge. Si videl glavo, kakršne nisi nikdar videl? Hočeš tudi obraz videti, oziroma spoznati? Spoznaj torej najprej njegovo rdečo in lepo cvetočo barvo, njegovo milino in ljubkost, in spoznaj, iz česa sestaja. Iz česa torej sestaja? Iz sramežljivosti in rdečice. Zato tudi pravi nekdo: »Pred sramežljivostjo hodi ljubkost.«⁶ To daje tudi drugim udom veliko lepoto. Četudi zmešaš tisoč barv, tolike krasote ne boš dosegel. Ako hočeš videti tudi oči, poglej, kako skrbno so okrašene z zmernostjo in zdržnostjo! Zato so tudi tako dobre in bistre, da gledajo celo Gospoda samega. Saj pravi: »Blagor tistim, ki so čistega srca, ker

¹ Mt. V, 3.

² Iz. LXVI, 2.

³ Ps. LXXV, 10 in C, 6.

⁴ Ps. XXXIII, 19.

⁵ Ps. L, 19.

⁶ Sir. XXXII, 14.

bodo Boga gledali.«⁷ Njena usta so modrost in razumnost in znanje duhovnih pesmi. Srce je preizkušnost v sv. pismu, vestno izpolnjevanje nauk, usmiljenost in dobrota. In kakor ne moremo živeti brez te glave, tako se ne moremo brez one nikdar zveličati. Saj izvira iz nje vse dobro. Tudi noge in roke ima, to je dobra dela. Tudi dušo ima, namreč pobožnost. Tudi prsi ima, ki so zlata in trša kakor demant, namreč krepost. Vse bi laže premagal kakor zlomil te prsi. Duh pa, ki je v možganih in srcu, je ljubezen.

Gojimo zlasti ponižnost in usmiljenost, brez katerih ne pridemo v nebesa. Popolnoma po pravici smo imenovali usmiljenost srce čednosti. Toda to srce kmalu ugasne, če ne daje vsem udom duha. Kakor se pokvari studenec, ako ne odteka voda, tako tudi bogatini, ako hranijo pri sebi imetje. In sicer ne gnijejo samo tisti, ki imajo premoženje, ampak tudi bogastvo samo. Kajti obleka, ki dolgo leži, se pokvari; zlato žre rja, žito oglodajo črvi. Dušo tistega pa, ki ima to, žro bolj kot vse to skrbi, in gnije. Ko bi hotel dušo skopuhovo javno pokazati, bi videl, da je od vseh strani tako preluknjana od skrbi, od gnilobe in rje grehov tako razdejana, kakor skala, katero je razgrizlo tisoč črvov in nima več nič zdravega na sebi. Duša revnega, prostovoljno revnega človeka pa ni taka. Sveti se kakor zlato, blešči kakor biser, cvete kakor roža. Tukaj ni molja, tukaj ni tatu, tukaj ni svetne skrbi. Tako žive kakor angeli. Hočeš videti lepoto te duše? Hočeš spoznati bogastvo revščine? Ne ukazuje ljudem, ampak duhovom ukazuje; ne stopa ob strani kralja, ampak stoji pri Bogu; ne bojuje se v zvezi ljudi, ampak z angeli-se bojuje; nima dveh, treh ali dvajset skrinj, ampak toliko bogastva, da mu ne velja ves svet nič. Nima zaklada, ampak nebo; ni mu treba hlapcev, ker so njegovi hlapci strasti, njegovi hlapci so poželenja, ki premagujejo celo kralje. Poželenje, ki zapoveduje celo takim, ki so oblečeni v škrlat, se njega boji in se mu ne upa pogledati v obraz. Kraljevski časti, zlatu in kar je takega, se smeji kot otročjim igračam. To vse se mu zdi tako preziranj vredno kakor obroči, kocke, krogle in žoge. Saj ima kras, katerega ne morejo niti pogledati tisti, ki se morejo s tem igrati. Kaj bi moglo biti torej boljše kot ta revež? Tla so mu nebesa. Če ima taka tla, pomisli, kakšna mu je potem streha! — Toda konj in vozov nima! — Kaj mu je tega treba, ko se bo peljal na oblakih in bo s Kristusom?⁸ (Mt. hom. XLVII, 3—4.)

⁷ Mt. V, 8.

⁸ 1 Tes. IV, 17.

Brzdaj jezik!

Kar gre v usta, ne skruni človeka, ampak kar prihaja iz ust. (Mt. XV, 11.)

Spoznajmo, kaj je tisto, kar skruni človeka; spoznajmo in tega se varujmo! Kajti tudi v cerkvi vidimo pri mnogih tako navado, da si prizadevajo, da prihajajo tja v čistih oblačilih in da si umivajo roke; da bi pa prinesli pred Boga čisto dušo, za to se nič ne brigajo. Tega pa ne pravim, kot da bi vam hotel braniti, da si ne bi umivali rok in ust, ampak samo to hočem, da bi se tako umivali, kakor se spodobi, ne samo z vodo, ampak tudi s čednostmi namesto vode. Nesnaga ust je zasramovanje, preklinjanje, zmerjanje, jezne besede, nesramno govorjenje, smešenje, zbadanje. Ako ti pravi vest, da nisi nič takega govoril in se onesnažil s to nesnago, pridi z zaupanjem; če si se pa nešetokrat s tem omadeževal, kaj se neumno trudiš, da bi umil z vodo jezik, ko nosiš pogubno in škodljivo nesnago na njem?

Povej mi, bi si li upal moliti, ko bi imel v rokah blato in gnoj? Nikakor ne. In vendar to prav nič ne škodi, one besede so pa pogubne. Kako torej, da si v nevarnih rečeh previden, v prepovedanih pa lahkomišeln? — Kaj? Ni torej treba moliti? praviš. — Seveda je treba, pa ne z nesnago in takim blatom. — Kaj pa, praviš, če slučajno padem? — Očisti se! Kako in na kak način? Zjokaj se, vzdihni, daj miloščino, prosi razžaljenega odpuščanja, spravi se z njim, operi jezik, da huje ne razjeziš Boga! Če bi imel namreč kdo roke polne blata ter bi te tako proseč prijel za kolena, ga ne bi ne le uslišal, ampak bi ga tudi sunil z nogo; kako se torej drzneš, da prideš tak k Bogu? Če molimo, je namreč jezik roka, s katerim se oklepamo kolen božjih. Ne omadežuj ga torej, da ne bo rekel tudi o tebi: »Če tudi pomnožite svoje molitve, vas ne bom uslišal.«¹ Kajti: »Na roki jezika je življenje in smrt,«² in: »Po svojih besedah boš opravičen in po svojih besedah obsojen.«³ Pazi torej na jezik bolj kot na punčico očesa! Kraljev konj je jezik. Ako ga brzdaš in učiš pravilno hoditi, bo počival in sedel kralj na njem; ako ga pa pustiš, da dirja in skače brez vajeti, jezdi na njem hudič in hudobni duhovi.

Da torej stopiš z zaupanjem pred Boga, ne dovoli, da bi vstopila v tebe jeza, ako te napade in se ti hoče pridru-

¹ Iz. I, 15.

² Preg. XVIII, 21.

³ Mt. XII, 37.

žiti, ampak odpodi jo kot besnega psa. Tako je ukazal tudi Pavel, rekoč: »Dvigajte čiste roke, brez jeze in preprirov!«⁴ Ne onečaščaj torej jezika! Kako bo namreč prosil zate, ako mu vzameš zaupanje? Okrasi ga s krotkostjo, ponižnostjo; stori ga vrednega Boga, katerega prosi; napolni ga s slavljenjem in veliko usmiljenostjo! Kajti tudi z besedami lahko izkazuješ usmiljenost. »Boljša je beseda kakor dar,«⁵ in: »Odgovori revežu mirno z milobo!«⁶ Ves svoj drug čas lepšaj s pogovori o božjih postavah: »Ves tvoj pogovor naj bo po postavi Najvišjega!«⁷ Tako se torej krasimo in prihajamo pred Kralja ter padajmo na kolena ne samo po telesu, ampak tudi po duši. Pomislimo, h komu prihajamo in za koga ter kaj hočemo doseči. K Bogu prihajamo, od katerega obrnejo obraz serafini, ako ga pogledajo, ker ne morejo prenesti bleska; pred katerim se strese zemlja, ako ga vidi. K Bogu prihajamo, ki prebiva v nedostopni luči.⁸ In k njemu prihajamo, da se rešimo pekla, da dobimo odpuščanje grehov, da se oprostimo onih neznosnih kazni, da dosežemo nebesa in dobrote, ki so tam.

Padimo torej predenj s telesom in dušo, da nas sam dvigne s tal, govorimo z njim z vso krotkostjo in milino! — Kdo je tako beden in nesrečen, praviš, da bi ne bil pri molitvi krotek? — Kdor med molitvijo kolne, je poln jeze in zmerja sovražnike. Ako hočeš koga tožiti, sebe toži. Ako hočeš jezik ostriti in brusiti, stori to proti svojim grehom. Ne govori, kaj ti je storil bližnji hudega, ampak kaj si storil sam sebi; kajti to je najbolj hudo. Saj ti ne bo mogel storiti krivice nihče, če si je ne storiš sam. Ako hočeš torej nastopiti proti tistim, ki ti delajo krivico, nastopi najprej proti sebi, nihče ti ne brani; ako namreč nastopiš proti bližnjemu, se ti bo zgodila še večja krivica. O kaki krivici pa moreš sploh govoriti? Da te je ta ali oni sramotil, oropal, pripravil v nevarnost? S tem se nam vendar ni zgodila nikaka krivica, ampak, če trezno premislimo, celo največja korist. Tistemu, ki je kaj takega storil, se zgodj krivica, ne pa tistemu, kateremu se to pripeti. V tem tiči zlasti vzrok vsega zla, da niti ne vemo, kdo trpi krivico in kdo jo dela. Kajti, če bi to dobro vedeli, bi ne delali nikdar sami sebi krivice, bi ne želeli bližnjemu hudega, ker bi spoznali, da nam ne more storiti nihče nič hudega. Ni namreč zlo,

⁴ 1 Tim. II, 8.

⁵ Sir. XVIII, 16.

⁶ Sir. IV, 8.

⁷ Sir. IX, 23.

⁸ 1 Tim. VI, 16.

če te kdo oropa, ampak če ti koga oropaš. Ako si torej koga oropal, toži samega sebe; ako je pa tebe kdo oropal, moli celo za njega, ker ti je storil največjo korist. Četudi ni imel tega namena tisti, ki je to storil, si vendar prejel ti največjo korist, ako to velikodušno preneseš. Njega namreč pomilujejo kot nesrečneža ljudje in božje postave, tebe pa, ki se ti je zgodila krivica, venčajo in slave. (Mt. hom. LI, 4—6.)

Pogled na slovstvo.

Zbornik svečnikov sv. Pavla. Urejuje Ivan Rejec. Leto I. Stev. 1—4. Gorica, 1920. Tiska Narodna tiskarna.

Duhovniki v zasedenem ozemlju so organizirani v »Zboru svečnikov sv. Pavla«, ki ima svoje sedež v Trstu. Organizacija je cerkvena in stanovska ter ima namen, da podaja svojim članom vsestranske pomoči; v njej delujejo štirje oddelki: odsek za pravno varstvo in gmotne zadeve duhovnikov, odsek za šolstvo, odsek za narodno politiko in odsek za kulturno in socialno iniciativo. Eden izmed dosedanjih lepih uspehov duhovske organizacije je ta, da je začela izdajati stanovsko glasilo, ki izhaja pod gorenjim naslovom v Gorici. List se odlikuje predvsem po temeljitih znanstvenih razpravah. Naj navedemo samo nekatere spise: Profesor bogoslovja dr. Jo'sip Ličan je objavil dve daljši razpravi, v prvi govori o predmetu: Kantov kritizem in temelji krščanstva, druga ima naslov: Katoliška Cerkev in komunistična država. Urednik Ivan Rejec je spisal jako času primerno razpravo o socializaciji. A. Glavič je objavil spis: Taktika v boju proti komunizmu. V listu je še več ascetičnih in pastoralnih spisov, in v vsaki številki je dober pregled po Cerkvi, po svetu in po domovini s posebnim ozirom na delovanje »Zbora svečnikov sv. Pavla«.

Pomen stanovskega glasila dobro pojasnjujejo besede v listu samem, ki se glasé: »Duhovniki v naši zaplankani deželi danes bolj kot kdaj rabimo še pobude k študiju: rabimo dušnopastirskih vodil in strokovno znanstvenega dela. Zakaj odtrgani smo od umskih ognjišč, katerim smo bili vajeni, a nismo se novim prilagodili. Tudi na tem polju dela brez kraja, in »Zbornik« kliče delavcev. Ako bi slovenski duhovniki v deželi umstveno otrpnili ter se odrekli želji po napredku v stanovski izobrazbi, bi žalostno padli z višine, na kateri so stale in stoje vrste duhovščine naše domovine. Sedanji rod duhovnikov naše dežele, živeč v tako važnem razdobju, si šteje v posebno častno in vestno dolžnost, da tradicijo moralne in intelektualne dediščine, vsaj kolikoršno je sprejel, nezmanjšano zapusti naslednikom.«

Dosedaj izišle številke »Zbornika« pričajo, da bodo naročniki dobili v njem vsestranske izobrazbe in premišljenih, tehtnih navodil. List priporočamo tudi duhovnikom tostran demarkacijske črte. Letna naročnina je sedaj 20 lir; pri naročanju posreduje uprava »Časa«, Ljubljana, prodajalna Kat. tiskovnega društva (prej Ničman), Koptarjeva ulica.

A. S.

Troje književnih izdaj v založbi Jugoslovanske knjigarne: **Simon Gregorčič, Poezije**, I. zvezek. **Fran Erjavec, Izbrani spisi**, I. zvezek, **povesti. Cvetko Golar, Bob za mladi zob**, pesmi za mladino.

Ker sta danes tisk in papir zelo draga in je s tem knjiga še posebno podražena, mora založnik sedanjosti dobro premisliti, kaj,

kako in zakaj zajema iz preteklosti, da bo rodilo kaj sadu v prihodnosti. Dvomimo, da si je bilo založništvo omenjenih treh publikacij glede tega na jasnem. Prav je, da se ponatiskuje i Gregorčič i Erjavc. Ali komu sta namenjena? Če je Gregorčič namenjen širšim ljudskim slojem, potem Dornikov uvod ni — ljudski; če pa naj ga čitajo izobraženi krogi, tedaj ponatis ni dovolj kritičen in uvod premalo akademski. Po Erjavcu bo bržkone segla šolska mladina. Ali je ne bo motil in ji škodoval zastareli pravopis? Pri drugem zvezku naj se ta nedostatek popravi, oziroma naj se ne nadaljuje, kakor se je začelo. In Golarjev Bob za mladi zob? Za rimane naslove (tudi pri detinski knjigi) nismo bili nikoli zavzeti. Glede pesmi omenimo le toliko, da pesem »pes, maček in miši« velikemu Cankarju ne odkaže častnega spomina, čeprav je v zbirki kot mladinska pesem priobčena na prvem mestu; Golarjeva »Pesem na polju« spominja komaj na daljno sorodstvo z otroško poezijo; tudi sicer, če bi šteli, kakor štejejo otroci, bi pri tej in oni pesmi dejali: tika, taka, vija, vaja — ven! Oblika vseh treh knjig pa je prav okusna, lična in prikupljiva, čeprav zavoljo visoke cene težko kupljiva.

Dr. Al. Merhar.

Pesmarica — zbirka narodnih in drugih pesmi. Tiskala in založila Narodna tiskarna v Gorici 1920. Str. 90.

Veseli smo te priročne knjižice, ker vemo, kako bo lepo služila svojem namenu. Poglejmo, kaj piše knjižica v svojem uvodu: »Odlčili smo se, da izdamo to knjižico, ker smo videli, da nageljni, rožmarin in rožmarin niso usehnili samo na naših vrtih, od vojne opustošenih, ampak tudi v srcih naših fantov in deklet; da se je v teh žalostnih, v begunskih barakah in strelskih jarkih prebitih vojnih letih skoro že izgubilo seme naše prej tako cvetoče domače pesmi in da se zdaj ponekod že ljuljka seje v našo zemljo. Zato smo izdali to knjižico, da bo naša mladina vedela in ohranila, kar so nam izročili očetje in naših očetov očetje, da bo sprejeto dediščino nezmanjšano ohranila svojim sinom in bodo ti sinovi, pojoč pesmi, porojene iz src njihovih dedov, se spajali z njimi in se pojili s tisto silo, ki je hranila in ohranila našo zemljo in našo besedo in ki bo tudi sinovom pomagala kljubovati in prenesti vse sovražne viharje. Naj zcvetejo torej zopet naše pesmi na planinah naših gora, ob bregovih naše Vipave, med skalami našega Krasa in pod trtami naših Brd. Naj bodo zopet spremeljevalke našega dela in našega trpljenja.« — To so lepe besede. V zbirki so narodne pesmi in domoljubne, že skoro ponarodele pesmi. Vseh pesmi je nad 140. Med pesniki so zastopani Virk, Vilhar, Orožen, Gregorčič, Jenko, Prešeren, Huber, Resman, Potočnik, Gomilšak, Trstenjak, Semrajc, Stritar, Funtek in Cegnar. Največ pesmi imata v zbirki Jenko in Gregorčič, toda narodnih pesmi je v knjigi nad tri četrtine; v zbirki so samo take pesmi, ki imajo že znane napeve in samo prijetno vzbujajo spomin na melodijo.

Nova revija. Društvo »Gospodsvetski Zvon« namerava v presledkih izdajati revijo pod imenom »Gospodsvetski Zvon«. Vsebina posameznih števil naj bi se nanašala na narodnostne razmere na Koroškem — pa tudi o drugih stvareh, ki bi slikale krivice napram Slovencem v zasedenem ozemlju, bo poročal »Gospodsvetski Zvon«. Seveda bo prinašal tudi krajše pesmice in črtice, ki vsebujejo bol, tugo in žalost neodrešene domovine. Društvo »Gospodsvetski Zvon« prosi vse pesnike in pisatelje in druge narodne delavce, da bi blagovolili poslati svoje prispevke za 1. številko do 15. septembra dr. Val. Rožiču, p. Železniki.

Književne novosti¹:

Kraljica-mučenica. Zgodovinski roman iz 16. stoletja. Španski spisal P. L. Coloma. Po šesti izdaji prevel Fr. Poljanec. Str. 384 + 8 strani slik. Ljubljana 1919. Založila Jugoslovanska knjigarna. Natisnila Jugoslovanska tiskarna. Cena z drag. doklado vred broš. K 30.—, vez. K 42.—.

Zločin nad domovino. Spisal Domoljub. Str. 98. Ljubljana, 1920. Natisnila Zadružna tiskarna. Izvod stane 4 krone, za trgovce, kolporterje in vse, ki pošljejo denar naprej, 3 krone 50 vinarjev. Naročila sprejema: Katoliška Liga v Ljubljani. (Gl. Duh. Pastir, I. 1920, str. 256.)

Fran Levstik: Poezije. Uredil C. Golar. II. zvezek. Str. 191. — III. zvezek. Str. 192. Cena vsakemu zvezku broš. 12.—, vez. K 24.—. V Ljubljani, 1920. Založila Jugoslovanska knjigarna. Tisk J. Blasnika nasl. v Ljubljani.

Zadnja pravda. Roman. Spisal J. S. Baar. Prevedel Vojteh Hybášek. Izdala Leonova družba. Ljubljana, 1919. Natisnila Jugoslovanska tiskarna. (Prim. Duh. Pastir, I. 1920, str. 127 in 128.)

Književni vjesnik. Bibliografski list. Urejuje dr. Vl. Prestini. List objavlja vsak mesec novosti iz srbske, hrvatske in slovenske književnosti. Na leto stane K 20.—. Naročnino sprejema knjigarna St. Kugli, Zagreb, Ilica 30.

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev. Napisal Anton Melik. II. del. 1. snopič. Str. 1—168. — II. del. 2. snopič. Str. 169—313. Vsak snopič stane K 21.—. (Zbirke »Pota in cilji«, 2. in 3. zvezek.) Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani, 1920. Tiskarna Makso Hrovatin v Ljubljani.

---

¹ Vse tu navedene knjige se dobivajo v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Orlovska knjižnica. Zvezek 4. Poslovník. Str. 88. Ljubljana, 1920. Založila Orlovska Zveza. Natisnila Jugoslovanska tiskarna.

Zemljevid: Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev. Politični pregled in železnice. Izdalo Društvo slovenskih profesorjev v Ljubljani. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena z draginjsko doklado vred K 8·40.

Zemljevid: Slovenske dežele in Istra. Izdalo Društvo slovenskih profesorjev v Ljubljani. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena z drag. doklado vred K 8·40.

Maribor. Krajepisni in kulturno zgodovinski pregled. Vdeležencem Orlovskega tabora od 29. julija do 2. avgusta 1920. Str. 32. Maribor, 1920. Tisk in zaloga Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Vsebinska: Dr. Fr. Kovačič: Zgodovinski pregled. — Dr. M. Slavič: Kažipot po mestu in okolici. — Vlad. Pušenjak: Gospodarska organizacija ob severni meji Slovenije. — Dr. Jos. Hohnjec: Naša izobraževalna organizacija. — Franjo Žebot: Naša politična organizacija v Mariboru in okolici. — Dr. K. Capuder: Obmejni Orel. — Treznostno gibanje.

Primite tatúl Tretji natis k. 20.—30.000. Str. 61. V Ljubljani, 1920. Natisnila Jugoslovanska tiskarna. Knjiga se dobiva v Jugoslovanski knjigarni, izvod po 2 K. (Gl. Duh. Pastir, 1920, str. 125.)

Kolajna. Veseloigra v enem dejanju. Po L. Thoma »Die Medaille« priredil J o ž e f V o l c. Str. 36. V Ljubljani, 1920. Založila »Dobrodelnost«. Natisnil A. Slatnar v Kamniku. Cena K 8.—.

Kosovska epopeja in kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Zložil V. S. J a n k o v i ć, pukovnik. Poslovenil V. Koprivnik. Cena 5 dinarjev.

Obljubljena dežela Socialija. Str. 31. 1920. Samoza-ložba. Natisnil A. Slatnar v Kamniku. Prodaja: Katoliška Liga v Ljubljani. Cena K 2.—.
